dipnot

Edebiyata, sanata, duygu ve düşünceye

HAZİRAN 2023 / Sayı: 15

MOLIÈRE 400 YAŞINDA

DÜN, BUGÜN, YARIN: MOLIÈRE

Jean-Baptiste Poquelin, dit Molière, a 400 ans

THE MISANTHROPE

Classicisme et Molière

Kökleri Anadolu Mutfağında Merakı ve Bilgisi Uzak Doğu'da "SOMER ŞEF"

STANLEY KUBRICK BEYOĞLU'NDA!

SEV!

OPERADAKİ HAYALET

SAJEV EĞİTİM KURUMLARI
1998
ÖZEL KÜÇÜK PRENS LİSESİ

SAJEV ÖZEL KÜÇÜK PRENS LİSESİ
KÜLTÜR SANAT VE YAYIN KULÜBÜ YAYINI
Aylık Gayri Siyasi, Ulusal Dergi
HAZİRAN 2023 **Sayı: 15**

SAHİBİ
SAJEV Yönetim Kurulu Adına Başkan
Mehmet Tevfik Demir KISAKÜREK

SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
Atıf Mehmet ÖZDENİZ
Kurucu Temsilcisi - Genel Müdür

EDİTÖRLER
Deniz KADAK
Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni
deniz.kadak@kp.k12.tr
Hilmi ÖZTÜRK
Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni
hilmi.ozturk@kp.k12.tr

YAYIN KURULU
Erdal KAZAN - *SAJEV Özel Küçük Prens Lisesi Müdürü*
Şükran KUZGUN YAĞLITAŞ - *Türk Dili ve Edebiyatı Bölüm Başkanı*
Gülay ÖZKUL - *İngilizce Bölüm Başkanı*
Naz VANER 11-C
Zeynep Doğa AKGÜN 10-F
Çağan GÜL 10-A
Ceren SEPKİN 10-D
İpek KIRIMLI 10-E
Ezgi ÇİÇEK 9-D
Duru KELEŞ Hz-D

TASARIM
Haldun GENÇ

İLETİŞİM
Abdurrahman Gazi Mahallesi
Ravza Caddesi No: 2 34887
Sancaktepe - İSTANBUL
Tel: 0216 622 65 10
Fax: 0216 622 65 25
www.kp.k12.tr

Wikipedia, yapay zekâyı "insan zekâsına özgü olan, algılama, öğrenme, çoğul kavramları bağlama, düşünme, fikir yürütme (belirtme), sorun çözme, iletişim kurma, çıkarımsama yapma ve karar verme gibi yüksek bilişsel fonksiyonları veya otonom davranışları sergilemesi beklenen yapay bir işletim sistemi" olarak tanımlıyor.
Sesli asistanlar, dil çevirileri, navigasyonlar, sosyal güvenlik ve sağlık hizmetleri, e-ticaret, insansız hava araçları, stratejik oyun sistemleri ve daha nicesinde kullanılan yapay zekâ, sanatın da içinde fazlasıyla yer almaya başlamış durumda.
Günümüzde, yapay zekâ desteğiyle oluşturulmuş pek çok sanat eseri bulunmaktadır. Bunlara örnek olarak yapay zekâ tarafından oluşturulmuş albüm kapakları, yapay zekâ tarafından bestelenmiş bir şarkı ve sanat galerilerindeki dijital sanat çalışmaları verilebilir.
Aslında satranç oynayan bilgisayarlar ve kendi kendine giden arabalardan sonra bir insan portresi çizebilen ve resminin altına imzasını da atan bir yapay zekâyı, 21. yüzyılda hayal edebilmek çok da zor olmasa gerek.
Yapay zekânın sanat ile etkileşimi, 1950'li yıllardan beri tartışılan bir konu olmakla beraber 2000'lerin başında artık elle tutulur bir kavram haline geldi. Bu alandaki öncü çalışmalardan biri olan "DeepDream" uygulaması, yapay zekanın görsel şekillerdeki desenleri öğrenmesi ve soyut görseller oluşturabilmesi prensibiyle çalışıyor.
Peki yapay zekâ nasıl sanat ürünü yaratıyor? Yapay zekâ, sanatını oluştururken önceki öğrenimlerinden yararlanıyor. Burada yapay zekânın öğrenme yetisi olduğunu hatırlamakta yarar var.
Ekim 2018'de Edmond de Belamy'nin akıllı bir algoritma yardımıyla oluşturduğu sanat eseri, Christie's Müzayede Evi'nde sergilendi. Medya bu eseri "bir insan tarafından değil, bir makine tarafından

özerk olarak yaratılan ilk sanat eseri" olarak tanımladı ve eser 432.500 USD'ye satıldı. Elde edilen gelir ise tabii ki makineye değil Fransız sanatçıların kolektifi Obvious'a verildi.
Dipnot'un bir önceki sayılarında da yer verdiğimiz Refik Anadol da yapay zekâ kullanarak eserlerini oluşturan sanatçılardan.
Bazıları bu eserlerin özgün olmadığını belirtiyor. Örneğin Van Gogh'un eserlerini bilen biri, çok fazla sanat bilgisine sahip olmadan bir eserin onun tarafından çizilip çizilmediğini anlayabilir. Çünkü her sanatçının kendine özgü fırça ve renk kullanımları vardır.
Yapay zekâ ile oluşturulan bir eserden bu tarz karakteristik özellikleri bekleyemeyiz ancak yapay zekâ destekli sanatla ilgili bu soruların çoğuna kesin ve net yanıtlar verebilmek için henüz çok erken gibi.
Günümüzde pek çok sanatçı da yapay zekadan yararlanarak eserler ortaya çıkarmakta. Hatta yakın gelecekte eser yaratımında yapay zekadan yararlanacak sanatçı sayısının da artması öngörülmektedir.
Yapay zekânın sanatın geleceğinde önemli bir rolü olacak mı bilinmez ancak yapay zekâ ile birlikte sanatın yeni bakış açıları ile karşılaşacağı, dönüşüm içerisine gireceği ve bu durumun çok üzün süre tartışma konusu olacağı oldukça açık.
Sanatın hiçbir dönemde gündeme tepkisiz kalmadığı düşünülürse yeni sanatçı jenerasyonunun fırça ve boyalar yerine kodlar ve algoritmalardan yararlanması olağan olacak gibi duruyor.

Molière'in doğumunun 400. yılı dolayısıyla dipnot'un 15. sayısının kapak konusunu ***Molière*** olarak belirledik. 10-D sınıfından Ayşe Öykü Çetin ***"Dün, Bugün, Yarın: Molière"*** isimli yazısıyla sanatçının ve eserlerinin ölümsüzlüğünü anlatırken 11-E sınıfından Alya Su Çiğdem ***"Molière Sözlüğü"*** yazısı ile sanatçıya farklı bir gözle bakıyor. Derginin Fransızca kanadında ise 9-E sınıfından Eyşan Doğan, Molière'i ***"Le Dramaturge Molière Et Le Classicisme"*** başlıklı yazısıyla inceliyor. 9-D sınıfından Elif Nupel Karaağaç ise ***"JEAN-BAPTISTE POQUELIN, DIT MOLIÈRE, A 400 ANS"*** başlıklı yazısıyla Molière'in hayat hikayesini bizlere sunuyor. 11-D sınıfından Zeynep Süer ise "Molière: THE INSPIRATIONAL WRITER" başlıklı yazısıyla Molière'in karakter analizlerini İngilizce yapıyor.

Aramıza yeni katılan yazarlarımızdan olan 11-C sınıfından Ela Yavuz ***"Bireyselleşme ve Sürdürülebilir Özgürlük"*** denemesi ile bizlere özgürlüğün insan hayatındaki önemini bir kez daha hatırlatırken 10-A sınıfından Yağmur Özdilek ***Ali Sunal*** röportajıyla bizleri yer yer Yeşilçam'a, Kemal Sunal hatıralarına yer yer de sahnelerin tozlu ışıklarına götürüyor. 10-E sınıfından Naz Şimşek ***"Mavi"***, Hazırlık A sınıfından Zuhal Tekir ***"Yalnız"*** şiirleriyle duygu dünyamıza sesleniyorlar. 9-E sınıfından Ece Şeber ise ***"Stanley Kubrick Beyoğlu'nda"*** sergi yazısıyla Kubrick filmlerinin bilinmeyenlerini bizlerle paylaşıyor.
Unutmadan... 10-F sınıfından Zeynep Doğa Akgün'ün ***Master Chef*** programının jüri üyelerinden ***Somer Şef*** ile yaptığı gastronomik röportajı da keyifle okuyabilirsiniz.
Sevgili öğrencilerimize dipnot'a katkılarından dolayı teşekkür ediyoruz.
Edebiyata, sanata, duygu ve düşünceye...

İ Ç İ N D E K İ L E R

04 ***ARAŞTIRMA/İNCELEME***
Dün, Bugün, Yarın
MOLIÈRE
10-D ***Ayşe Öykü ÇETİN***

08 ***SÖZLÜK***
MOLİÈRE SÖZLÜĞÜ
11-E ***Alya Su ÇİĞDEM***

10 ***DOCUMENT DE RECHERCHE***
LE DRAMATURGE MOLIÈRE
ET LE CLASSICISME
9-E ***Eyşan DOĞAN***

11 ***L'ESSAİ***
CLASSICISME ET MOLIÈRE
9-C ***Yasemin KARAGÖZOĞLU***

12 ***REVIEW***
THE MISANTHROPE
9-A ***Aylin Irmak ÖZER***

14 ***LA BİOGRAPHİE***
JEAN-BAPTISTE POQUELIN,
DIT MOLIÈRE, A 400 ANS
9-D ***Elif Nupel KARAAĞAÇ***

18 ***REFLECTION***
THE GREATER THE OBSTACLE,
THE MORE GLORY
IN OVERCOMING IT
10-F ***Ece Nur KARABAYIR***

20 ***DOCUMENT DE RECHERCHE***
MOLIÈRE
10-E ***Ece ÖZBAK***
10-F ***Duru BAYSAL***

24 ***CHARACTER PROFILE***
MOLIÈRE:
THE INSPIRATIONAL WRITER
11-D ***Zeynep SÜER***

26 ***DENEME***
BİREYSELLEŞME VE
SÜRDÜRÜLEBİLİR ÖZGÜRLÜK
11-C ***Ela YAVUZ***

28 ***UN RÉCIT***
BUCOLİQUE
11-D ***Azra KEKE***

30 ***RÖPORTAJ***
BAZEN SAHNENİN TOZUNDA
BAZEN KAMERALARIN IŞIĞINDA
"ALİ SUNAL"
10-A ***Yağmur ÖZDİLEK***

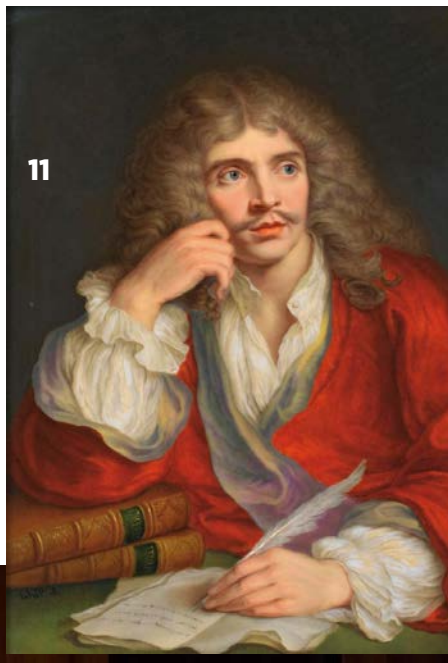

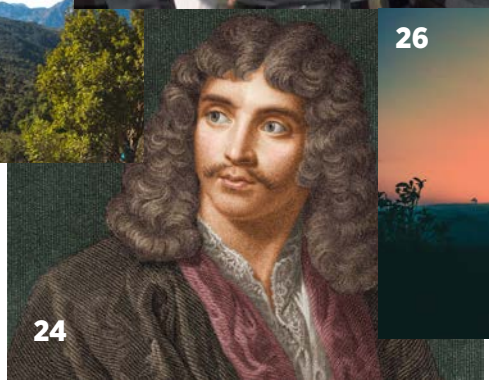

İ Ç İ N D E K İ L E R

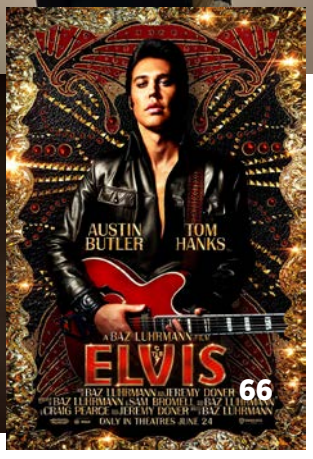

35 ***LA POÉSİE***
VOTRE VIE
11-E ***Zeynep TEKER***

36 ***ÖYKÜ***
YAĞMURLU GECE
11-C ***Naz VANER***

40 ***RÖPORTAJ***
KÖKLERİ ANADOLU MUTFAĞINDA MERAKI VE BİLGİSİ UZAK DOĞU'DA "SOMER ŞEF"
10-F ***Zeynep Doğa AKGÜN***

44 ***SERGİ***
STANLEY KUBRICK BEYOĞLU'NDA
9-E ***Ece ŞEBER***

51 ***ŞİİR***
MAVİ
10-E ***Naz ŞİMŞEK***

52 ***SERGİ***
DÜNYA HİKAYELERİ İSTANBUL'DA ANLATILIYOR!
10-F ***Duru BAYSAL***
10-E ***Ece ÖZBAKIR***

57 ***ŞİİR***
ANNEMİN YANI
12-B ***Karahan AKINCI***

58 ***İNCELEME***
OPERADAKİ HAYALET
11-D ***Lal TORUN***

61 ***ŞİİR***
YALNIZ
Hz-A ***Zuhal TEKİR***

62 ***DİPNOT SÖZLÜĞÜ***
MAVİ - OYUN
10-F ***Tuana EREN***

64
SEV!
Hz-D ***Duru KELEŞ***

65 ***İNCELEME***
KARŞILAŞMALAR: ATA DEMİRER - CEM YILMAZ
Hz-A ***Alara FEKE***

66 ***GEZ, İZLE, OKU***
10-F ***Zeynep Doğa AKGÜN***

10-D
Ayşe Öykü
ÇETİN

DÜN, BUGÜN, *YARIN*
MOLIÈRE

MOLIÈRE KİMDİR?

Molière, gerçek adıyla Jean Bapistine Paqulin, 1622'de Paris'te doğar. Oldukça zengin bir ailede dünyaya gelen Molière rahat bir çocukluk geçirir, ta ki 1632'de, 10 yaşında iken, annesini kaybedene kadar. İyi bir eğitim görür, babasının dükkânında da sıkça zaman geçirir.
1637'de dedesinin yardımlarıyla girmek istediği College de Clermont'a girer. Beş yıl Latince ve iki yıl felsefe öğrendikten sonra mezun olur. Sonrasında hukuk tahsil etmek için Orleans'a gittiği düşünülse de hiçbir zaman bu mesleği yapmamıştır.
1640 yılında tiyatro oyuncusu Madeleine Bejart'la tanışır. Üç yıl sonra baba evinden ayrılıp hayatını büyük tutkusu olan tiyatroya adar. "Bejart ile Illustre Théatre" adında bir tiyatro kurarlar. Tiyatro kurulunca Jean Bapiste Poquelin, artık bu adı bırakıp bizim bildiğimiz sahne adı Molière'i kullanmaya başlar ve Illustre Théatre'in başına geçer.
Tiyatro, beklenen başarıyı yakalayamaz. "Ünlü tiyatro" pek de ünlü olamayınca iflas eder ve böylece tiyatro taşraya seyahate çıkar. Gezici tiyatro "Illustre Théatre", Fransa'nın dört bir yanına gidip gösteriler sergiler, bu geziler sırasında Molière komedya denemelerine başlar.
1659'da tiyatro Paris'e gider ve iyi bir ün yakalayıp oraya yerleşir.
1662'de Molière, iş arkadaşı Medeleine'nin kızı olan, Armande Béjart ile evlenir. İyi kötü mutlu bir evlilikleri olur.
Molière; *Tartuffe, Don Juan, Georges Dandin, Cimri, Kibarlık Budalası, Hastalık Hastası, Scapin'in Dolapları* gibi onlarca oyun yazmış; özellikle burjuva ve kilisenin çarpıklıklarını izleyiciyi güldürerek düşündürmeyi amaçlayan oyunlarıyla tiyatroya yeni bir soluk getirmiştir.
Zamanla Molière'in sağlığı kötüleşir. Başrolünü oynadığı "Hastalık Hastası" oyununun 17 Şubat 1673'teki gösterimi sırasında sahnede kanlı öksürük krizi geçirmesine rağmen sahneye dönerek rolünü tamamlar. Oyundan birkaç saat sonra da ardında unutulmaz bir iz bırakarak sonsuz uykuya dalar.

EVRENSELLİĞİ TARTIŞILMAZ OLAN O ESERLER

Molière'e kadar komedya sadece izleyiciyi güldürme üzerinedir ancak Molière'le birlikte komedya güldürürken düşündürmeyi de amaçlamaya başlar.
İlk yazarlık denemelerine tiyatro grubuyla beraber gezerken başlar. *Şaşkın, Zoraki Hekim, Gorgibus Çuvalda, Uçan Hekim, Aşk Kırgınlığı* gibi oyunlar bu dönemde oynanır.
Sanatçıyı ilk kez gün yüzüne çıkarıp ünlü eden eseri *Gülünç Kibarlar*'dır. Bu oyunda Molière insanların zoraki ve yüzeysel kibarlıklarını eleştirir. Bununla beraber, bu oyunla bir sürü hayran edinmiş olsa da bir o kadar da düşman edinir. Sonrasında *Boynuz Korkusu, Kocalar Mektebi ve Baş Belaları* gibi oyunlarla saraydaki yerini sağlamlaştırır.
1663'te yazdığı *Kadınlar Mektebi*, oynandığı anda çok ses getirir. İnsanlar bu eserin, toplum değerlerine karşı geldiğini düşünürler. Molière bu tepkilere *Kadınlar Mektebinin Tenkidi* ve *Versailles Tuluatı*'yla cevap verir.
1664'te *Tartuffe*'u sahneye koyar ve böylece *Kadınlar Mektebi*'nden de büyük bir tepkiye maruz kalır. Eser, dindar gibi görünen bir sahtekârı anlatmaktadır. Oyun, kilise tarafından yasaklanır. Ancak 1669'da

oynanması için tekrar izin çıkar.
Don Juan'ı 1665'te yazıp oynar. Bir sene sonra *İnsandan Kaçan* oyunu ile en başarılı Fransız oyun yazarlarının arasına girer. 1668'de en önemli eserlerinden *Georges Dandin* ve *Cimri*'yi sahneler.
Ardından kralın aşk üzerine oyunlar da yazmasını talep etmesi üzerine *Muhteşem Aşıklar* adlı oyununu yazar. Aynı yıl *Kibarlık Budalası* da oynanır.
Hayatının son üç yılında beş oyun daha sahneler: *Physche, Scapin'in Dolapları, Escarbagnas Kontesi, Bilgiç Kadınlar* ve *Hastalık Hastası*.

L'AVARE (CİMRİ)

Duygudan yoksun, cimrilikle nam salmış, burjuva bir baba "Harpagon", babasının evleneceği kıza gönlünü kaptıran genç bir delikanlı "Cleante", babasının yardımcısına âşık olan bir kız "Elise", babasını ararken cimri adamın kızına âşık olup onun yanında uşak olarak çalışmaya razı olan "Valére", bir çöpçatan ve cimrinin çalışanları...

İşte bütün bu karakterlerin rol paylaşımındaki uyumlarıyla harmanlanmış muhteşem bir oyun: Cimri

Cimri (orijinal adıyla L'Avare) Molière'in 1668'de Palais Royal'de sahneye koyduğu beş perdelik oyun. Molière, *Cimri* oyununun ana karakteri olan Harpogon ile aslında içerisinde doğup büyüdüğü burjuva kesimini eleştirmiştir. Sahnelendiği dönemde ağır rahatsızlığı bulunmasına rağmen usta sanatçı, oyunun baş rolünü yine kendisi oynamıştır. Molière, bu oyun için birçok eserden ilham almıştır ancak gözümüze en çok çarpan etkileşim, Platus'un "Altın Çömlek" adlı eseri ile olan ilgisidir. Antik Yunan'dan günümüze ulaşan bu komedyada yaşlı, cimri bir adamın bahçesinde bulduğu altınları çaldırma korkusuyla içine düştüğü olaylar anlatılır.
Cimri, ilk kez 1668'de sahnelenmiştir. Eser, şiirsel bir düz yazıyla yazılmıştır. Yazar, bu kitabı Parisli zenginlerin paraya duydukları büyük hırslarına adamıştır, bu yüzden de ilk başlarda pek de ilgi görmemiştir. Boileau dışında beğeneni çıkmamıştır talihsiz oyunun. Öyle ki Molière bir süre için yazmaya küsmüştür
Elbette insanların oyuna karşı ilgisizliği ve tepkiselliği usta sanatçı için üzücüdür ancak bu durumun Molière'in başarısızlığının değil, burjuva kesiminin çarpıklıklarını yansıtmadaki başarısının bir sonucu olduğu inkâr edilemez. O, çarpık düzenin çarklarını oluşturan bazı kesimi rahatsız etmek istedi ve bunu da gayet iyi bir şekilde başardı.

KİBARLIK BUDALASI (LE BOURGEOİS GENTİLHOMME)

Molière'in okumuş olduğum bir diğer oyunu *Kibarlık Budalası*. Oyun, saf ve kof olan Monsieur Jourdain'in asilzade olmaya çalışmasını anlatır. Molière bu oyunda gülünç olan züppe sınıf eleştirir.
İlk defa 1670'te, Chambord Şatosu'nda sahnelenmiştir ve aynı sene kralın huzurunda da oynanır. XVI. Louis'i en çok güldüren oyun olarak tarihe geçer ki zaten oyunu da kralın sipariş ettiği söylenir. 1669'da Paris'e Sultan IV. Mehmet'in elçisi gelir. Saray en pahalı mücevherlerle ve kumaşlarla süslenir ancak elçi ne saraya ne krala beklenen ilgiyi göstermez. Kral bu duruma çok kızar ve Molière'den gülünç bir Türk balesi ister. Beş perdelik bir komedi-bale şeklindedir ve nazım olarak yazılmıştır. Ana karakter olan Monsieur Jourdain'i Molière kendi oynamıştır. Bale koreografisi Pierre Bouchamp, müzik ise Jean Bapiste Lully tarafından bestelenmiştir.

MOLİÉRE 400 YAŞINDA!

Cimri'yi ilk kez okuyor olabiliriz ancak bu Harpagon'la yeni tanıştığımız anlamına gelmez. Harpagon'u hepimiz zaten tanıyoruzdur. Onu kendi babamızda, komşumuzda, belki bir mahalle esnafında veyahut hayatımızda yer alan herhangi bir kişide görebiliriz. Etrafımıza dikkatlice baktığımızda Jourdainlerin, Harpagonların, Arganların, Philamintelerin yanı başımızda dolaşmakta olduğunu fark ederiz. Zaten Molière'i aramızdan ayrılışının üzerinden uzun yıllar geçmesine rağmen, 21. yüzyılda bile popüler yapan unsur budur: Oyunlarında yarattığı karakterlerin ve kurguladığı olayların günümüzde de başka kılıklar altında yaşıyor olması, eski bir Fransız burjuvanın da bir fabrika işçisinin de Anadolu'da yaşayan bir çiftçinin de rahatlıkla kendi hayatından izler bulabileceği, zevk alabileceği eserler üretmiş olması. Bu sayede Molière, toplumun her kesimine hitap edebilecek oyunlarıyla gelmiş geçmiş en evrensel yazar belki de.
İşte 400 yıldır dünyamızdan silinmeyen Molière...
400 yıldır seviyoruz onu, sevmekle kalmayıp oyunlarında yaşıyor ya da yaşamımızı onun kurgularıyla ilişkilendiriyoruz ve muhtemelen bundan 400 yıl sonra da Molière ismi tiyatroseverlerin gönlündeki yerini korumaya devam edecek.

10-E
Alya Su
ÇİĞDEM

MOLİÈRE SÖZLÜĞÜ

Armande Bejart: Armande Bejart, Molière'in iş arkadaşı olan Madelaine Bejart'ın kızıdır ve genç yaşta Molière ile evlenmiştir. Molière, onun eğitimiyle bizzat ilgilenmiştir. 17. yüzyılın en önemli aktrislerinden biridir, sahnede Mademoiselle Molière adını kullanmıştır.

Burjuva: Molière, sarayın döşemelerini yapan bir mobilyacı olan Jean Poquelin ile bir zengin burjuva ailesinin kızı olan Marie Cresse'nin oğluydu. O yüzden varlıklı bir ailede büyümüştür. Annesinin ölümünden sonra babası ile Paris'te o dönem burjuva sınıfından kişilerin evlerinin bulunduğu Rue Saint-Honoré'de yaşamışlardır. Ancak bir süre sonra aile işini bırakıp tiyatroya yönelmiş, özellikle sınıf eleştirilerinin ağırlıkta olduğu oyunlar yazmış ve bu oyunlarda rol almıştır.

College de Clermont: İlkokul eğitimini Paris'te tamamlamıştır sonrasında Paris'in en iyi okullarından Cizvit'lerin idaresinde olan "Collège de Clermont'"da öğrenim görmüş. 1641'de bu okuldan ayrılmıştır.

Çocuk: Armande ve Molière'in üç çocuğu olmuştur ancak bu çocuklardan sadece biri hayatta kalabilmiştir.

Dört Yüz: 15 Ocak 1622, Paris doğumlu olan sanatçının bu yıl dört yüzüncü yıl dönümüdür.

Eski Louvre: 1658'de eski Louvre'da Krala Corneille'in "Nicomedes" adlı trajedisini ve "Le Docteur amoureux" adlı farsı sahnelemiştir.

Fars: Fars; izleyiciyi son derece abartılı, gülünç, absürt ve olasılık dışı durumlar aracılığıyla eğlendirmeyi amaçlayan bir komedidir ve Molière'in ilk eserleri fars türündedir. Molière, adını bu farslarla duyurmuştur.

Gezici Tiyatro: Molière ve Madelaine Bejart 12 yıl boyunca bir gezici tiyatroda yer almışlardır. Molière'in bu gezici tiyatro dönemine ait ancak iki eseri günümüze ulaşmıştır: "L'Étourdi" ve "Le Docteur amoureux".

Hapis: Molière hem başarılı aktörlük yeteneği hem de eğitimi dolayısıyla bu gezici tiyatro trupunun idarecisi olmuştur. 1645'te bu gezici tiyatro trupu, çoğu pansiyon masrafları olmak üzere, 2000 livre borçlanmıştı. Molière, bu borçlar dolayısıyla hapse atıldı ama ya babası ya da topluluk mensupları borcu ödeyerek 24 saat sonra hapisten kurtarılmıştır.

Illustre Theatre: Molière, Haziran 1643'te henüz 21 yaşında birden babasının işini bırakmaya ve Paris'ten ayrılmaya karar vermiştir. Daha önce tanışmış olduğu tiyatrocu, güzel aktris Madelaine Bejart ile bir araya gelerek ve 630 livre sermaye katarak Illustre Théâtre adlı bir tiyatro topluluğu kurmuştur. Böylece bağlı olduğu sosyal sınıf ilişkilerini geride bırakmıştır.

İkiyüzlü: Molière'in piyesinde geçen Tartuffe, hayattaki ikiyüzlü insanları tanımlamak için kullanılmıştır.

Jean-Bapiste Poquelin: Sanatçının gerçek adı "Jean-Baptiste Poquelin"dir. Sahne adı olarak Fransa'nın Midi bölgesinde Vigan şehri civarında bir köy olan "Molière" adını kullanmıştır.

Kilise: *Tartuffe* oyununun ilk versiyonu 1664'te XIV. Louis'in onayını alırken Katolik Kilisesi'nin öfkesini çekmiştir. O dönemde, dinsizlik suçlamaları bir oyun yazarını tehlikeye atabilirdi ve *Tartuffe* hızla yasaklandı. Molière oyunun sahnelenmesi için ısrar etmiş ve oyunu yeniden yazarak hedefinin din ya da gerçek inananlar değil, erdem taklidi yapanların ikiyüzlülüğü olduğunu öne sürmüştür.

Lyon: 1650-53 yılları arasında tiyatro grubuyla Lyon'da kalmıştır. Bu dönemde Molière'in trubuna Markiz sahne adlı Mademoiselle Duparc katılmıştır. Bu aktris, önce tanınmış oyun yazarları olan Pierre Corneille

sonra da Jean Racine ile ilişki kurmuş, Racine, hazırladığı ilk eserini Molière'in sahnelemesini istemiştir ama Molière bunu kabul etmemiştir.

Mösyö'nun Trupu: Molière'in trupu Kral'ın kardeşi Orleans Dükü I. Filip'in maddi desteğini almış, sonrasında "Mösyö'nun Trupu" olarak anılmaya başlamıştır.

Nicomedes: 1658'de eski Louvre'da kralın karşısında Corneille'in "Nicomedes" adlı trajedisini sahnelemiştir.

Oyuncu: Molière, Fransız oyun yazarı ve oyuncudur. Molière'in aynı zamanda bir oyuncu olması yazdıklarını da etkilemiştir. Oyunlarının karakterleri, kendi tiyatro topluluğunun oyuncularını andırır. Kendisi de genellikle, çabuk kızan adam, uşak, aldatılmış koca, dar kafalı burjuva ve yobaz ihtiyar gibi rollere çıkmıştır. Gerçek yaşamda hatta provalarda yaşadığı durumları kolayca bir oyun malzemesi haline getirmekte ustadır. Bu yüzden çoğu oyunlarında bir doğaçlama havası görülür.

Ölüm: Molière; 17 Şubat 1673'te başrolünü oynadığı "Le malade imaginaire (Hastalık Hastası)" oyununun dördüncü sahnesinde, birden fenalaşıp yere düştü. Verem hastası olan sanatçı, kanlı öksürük krizini atlattıktan sonra tüm ısrarlara rağmen rolünü tamamladı. Oyundan birkaç saat sonra evinde yeniden fenalaşan sanatçı, bu ikinci krizi atlatamayarak hayata gözlerini yummuştur.

Paris: Molière hayatının büyük bir kısmını Paris'te geçirmiştir. Paris'te hayata gözlerini açmış, başka şehirlerde bir müddet yaşasa da yine Paris'te hayata gözlerini yummuştur.

Rue Molière: Paris'in "Rue Molière" ve "Rue de Richelieu" kavşağında Molière'in anıtı vardır.

Saray: Kral, Molière'in samimiyetinden etkilenmiş ve bir dönem ona sarayının kapılarını açmış, oyunlarını sahnelemesi için izin vermiştir.

Şaşkın: 1658'de Molière, Madeleine Bejart'ın önerisiyle komedya yazmaya yönelir. Aklı tragedyada kalan bu genç adamın yazdıkları umulmadık, başarılı sonuçlar verir. "Şaşkın", "Zoraki Hekim" ve artık bir klasik kabul edilen tiyatro anıtı "Georges Dandin" bu yıllarda yazılır.

Trup: Önceleri "Charle Dufresne'"nin trupuna katılmış ve sonra kendi truplarını kurmuştur. Bu topluluk biraz başarı kazanarak Orleans Dükü I. Filip'in koruması ve desteği altında çalışmaya başlamıştır.

Uşak: 21 Şubat 1673 gününün akşamında; Molière, Saint Joseph mezarlığına götürüldü. Burada intihar edenlerle, vaftizsiz ölen çocuklara ayrılmış bölüme gömüldü. Ve mezarlık görevlisi, 1673 yılının 21 Şubat günü, mezarlık defterine, kralın halıcısı ve oda uşağı Jean Baptiste Poquelin'in gömüldüğünü yazdı kısaca.

Üç: Hastalığına karşın, ömrünün son yıllarında Molierè üç önemli oyun daha sahneledi. "Les Fourberies de Scapin" (Scapin'in Dolapları), "Les Femmes savantes" (Bilgiç Kadınlar) ve "Le Malade Imaginaire" (Hastalık Hastası). Bu son oyun, ölümünden ve doktorlarından korkan bir hastalık hastasının kuruntularıyla birlikte tıp mesleğini ve doktorların bilgiçliğini de alaya alıyordu.

Vaftiz Baba: Molière'e bir dönem kral tarafından 1.000 livre yıllık maaş bağlanmıştır. 1664'te kral, Molière'in oğlunun vaftiz babası olmuş, aynı yıl kralın bağladığı yıllık maaş 7.000 livreye çıkartılmıştır.

Yolculuk: Molière, kurduğu gezici tiyatro ile tam 13 yıl boyunca Fransa'nın dört bucağına yolculuklar yapar ve oyunlarını sahneler. Bordeaux, Nantes, Toulause, Nabon, Politiers, Liyon gibi şehirlerde yaptığı gözlemler; insanın doğasını ayrıntılarıyla görmesini, yaşam tecrübesinin artmasını, insan bilgisinin genişlemesini ve oyunculuğunun ilerlemesini sağlamıştır.

Zengin: Zengin bir ailede yetişmesine rağmen henüz gençlik çağında içinde bulunduğu sınıfın çarpıklıklarının farkına varmış ve klasik tiyatro kurallarını da yıkarak yeni bir anlayışı oluşturmuştur. Gülünç Kibarlar, Tartuffe, Cimri, Kibarlık Budalası gibi oyunları başta olmak üzere hemen hemen tüm oyunlarında burjuva kesiminin ve kilise düzeninin çarpık yönlerini güldürü ile ustaca birleştirerek eleştirmiştir.

LE DRAMATURGE MOLIÈRE ET LE CLASSICISME

Qui est Molière?

Jean-Baptiste Poquelin, plus connu sous le nom de Molière, était un dramaturge et acteur français qui a vécu entre 1622 et 1673. Il a étudié au Collège de Clermont, l'une des meilleures écoles de Paris. En 1643, il a fondé une compagnie théâtrale appelée « Illustre-Théâtre » et a choisi Molière comme nom de scène. Il est tombé malade lors de la représentation de sa pièce "Le Malade Imaginaire", en 1673, mourant peu après son retour à la maison.

Qu'est-ce que le classicisme?

Le classicisme est un mouvement littéraire, né avec la Renaissance. Le rationalisme est au premier plan du classicisme et il est apparu à l'encontre du romantisme. Les artistes liés au mouvement ont surtout écrit des pièces de théâtres et des poèmes.

Molière et Classicisme

Le représentant du classicisme au théâtre est Molière. Il existe de nombreuses œuvres écrites par Molière suite à ce mouvement, mais à mon avis, l'une des plus grandes et des plus célèbres œuvres de Molière, qu'il a écrites sous cette influence, est sans aucun doute la pièce en cinq actes L'Avare, qu'il a écrite en 1668. La pièce L'Avare, que j'ai lue, m'a beaucoup impressionnée par son caractère tragi-comique, en plus d'être une comédie. Je peux en expliquer la raison : dans la pièce L'Avare, Molière dépeint avec humour la compréhension des valeurs morales d'une famille bourgeoise vivant à Paris au XVIIe siècle, le côté négatif de la vie et des gens. Comme je l'ai déjà dit, Molière a utilisé le classicisme non seulement dans L'Avare mais aussi dans la plupart de ses œuvres, et quand nous les analysons, nous pouvons dire que Molière critique les événements de son temps dans ses ouvrages en utilisant le mouvement du classicisme et révèle en même temps la structure familiale et l'entente morale en France. Je me suis rendu compte que les points communs de tous les récits de Molière, ce sont les gens de mauvaise humeur et les côtés négatifs de ceux-ci. Selon moi, Molière a essayé de corriger ces négativités en utilisant le bon sens et la rationalité, qui sont les principaux éléments du mouvement du classicisme, cependant il a percé les blessures de la société et il a révélé leurs visages. Ses œuvres ont souvent été censurées et lui-même a été emprisonné. Malgré ces difficultés, je pense que Molière a atteint son objectif et a montré ses œuvres au monde entier.

9-C
Yasemin
KARAGÖZOĞLU

Classicisme et Molière

Le classicisme est un courant esthétique regroupant les œuvres littéraires et artistiques qui se sont inspirées de chefs-d'œuvre de l'Antiquité gréco-latine. Le classicisme est étroitement lié à Louis XIV car ils se sert du théâtre pour distraire le peuple dans une période de difficultés économiques. Les écrivains de cette période ont un idéal commun : atteindre la beauté des œuvres de l'Antiquité. D'après le dictionnaire Larousse, le "classicisme" est "Une tendance artistique qui se caractérise par le sens de proportions, le goût des compositions équilibrées et stables, la recherche de l'harmonie des formes, une volonté de pudeur dans l'expression".

Molière, dans ses œuvres, utilise typiquement les règles et les caractéristiques du classicisme : la nature humaine, le réalisme, la raison et le bon sens, un langage fort et un style simple. Il a fait une critique sociale de cette période et a révélé la structure et la morale de la famille française. Il parle des nouveaux riches, des bourgeois ridicules, des snobs, des professeurs incompétents, des religieux hypocrites. Dans ses œuvres la narration est simple et claire. L'histoire de ses pièces se déroule au même endroit, en 24h et sur le même sujet. L'École des femmes nous raconte l'histoire d'un homme qui craint les infidélités des femmes. Tartuffe est un imposteur, Don Juan est un aristocrate dégénéré et L'Avare est un personnage qui a une mentalité malsaine. Molière était aussi un acteur. Il jouait les rôles des hommes qui s'énervent facilement, le valet, le mari trompé ou fanatique. Il a créé des personnages dans ses pièces en observant les gens autour de lui. Grâce à cela, ses caractères sont réalistes. Malgré les protestations, il n'a jamais arrêté de critiquer la société. Les sujets de ses œuvres sont toujours d'actualité.

9-A
Aylin Irmak ÖZER

THE MISANTHROPE

The Misanthrope, a comedy written in 1666 by Molieré. Dominated with dialogues instead of events accompanied by complex characters with emotional depth worthy of analysis. Alceste, the protagonist, is a character who displays a convoluted relationship between individual and society who comes off as personable with his honesty and integrity. Alceste is strict within his ideas of right and wrong, and tends to judge people accordingly. He is so visibly fatigued by the hypocrisy of people surrounding him that he judges everybody. Though when you are constantly desperate to criticize the society around you, you might not be able to find a place for yourself in it.
The morally inflexible Alceste somehow finds himself in love with the flirt, Céliméne. Céliméne is a buoyant young woman who is well aware of her fortes and charms. Nearly every man has an eye on her, and she does ever so well at flirting and gossiping just enough to remain the centerpiece. Though, Célimène is rather careless at times. She lacks maturity and often struggles to

make decisions for herself. She is quick on attacking others yet is never determined herself. Alceste and Célimène are completely opposed to each other. Which, I believe, is where the irony lies. Trouble in paradise? Perhaps more like delight in dystopia. Alceste watches Célimène as if she is his favorite soap opera's female protagonist, only the popcorn missing from his hands. He is a man who acknowledges beauty when he sees it, and he admits Célimène embodies that at all times. Her wit is rather attractive, appealing. Yet none of her charms are enough to do justice as to why Alceste is in love with a woman so different to himself.

"But reason does not govern love." Molière says. Does it really not, though? Maybe reasons really do not govern the feeling of love. Love is uncontrollable, after all. Unreason, even. It's maybe the warm smiles exchanged that makes someone forget everything at once as if they are the center of the universe and its birth and death. Or maybe the romanticization of a cold night in a library, the neon glittering of a night club, the verdant foliage of a summer afternoon glimmering with water, wet hair sticking to skin, and then under the gray winter skies, lips dry and broken with the cold, nose red, eyes excited to see the first snow falling. But the realization of consequences that affect lives reflect onto one's mind in a way that leaves me to doubt. Feelings aren't governable, yet actions are. Feelings affect one's life while actions are in touch with people, which society. Opposites attract, yes. But are opposites actually compatible? I wouldn't easily be able to confirm nor would I completely deny. Love is absolutely emotional, right? Right?

9-D
Elif Nupel
KARAAĞAÇ

JEAN-BAPTISTE POQUELIN, DIT MOLIÈRE, A 400 ANS

Introduction

Dans ce travail, je vais présenter tout d'abord la biographie de Molière. Puis je vais étudier les œuvres de Molière et les résumés.

1. QUI EST MOLIÈRE?

Molière est un comédien et dramaturge français. Il est né le 15 janvier 1622 à Paris. Son nom de naissance est Jean-Baptiste Poquelin. Son grand-père et son père était tapissier du roi. Il est donc fils d'un tapissier de la Cour. Il fait ses études de droit à Orléans pour devenir avocat.

Il est passionné par le théâtre. Cette passion est plus forte que tout. Molière préfère fonder sa propre troupe de théâtre qui s'appelle *L'Illustre Théâtre*. Il a réalisé ce projet avec la comédienne Madeleine Béjart. Le métier d'acteur n'est pas un métier facile. En France, l'Église catholique reproche aux comédiens de vivre dans le mensonge et d'empoisonner les âmes pour gagner leur vie. Les comédiens sont donc exclus de la religion catholique et n'ont donc pas le droit d'être enterrés. S'ils veulent être baptisés ou se marier, ils doivent renoncer à leur profession.

En 1645, Molière est emprisonné au Châtelet pour dettes pendant quelques jours. Il a rencontré des difficultés financières. A cause de ces difficultés, il quitte Paris et il commence à vivre en province pendant treize ans (1645-1648).

Avec sa troupe, il donne des représentations en privé chez des grands seigneurs ou en public pendant les fêtes. Molière prend rapidement la tête de la troupe et il commence à écrire ses premières comédies comme *Le Docteur amoureux*, et il joue une tragédie de Corneille qui s'appelle Nicomède. Il joue aussi sa première comédie intitulé le Docteur amoureux devant le roi. Puis il a rédigé ses premières comédies en cinq actes et en vers comme *L'Étourdi, Le Dépit amoureux*.

En 1658, Molière revient à Paris et il débute auprès du roi qui le protège. Ensuite, Philippe d'Orléans, le frère du roi, lui permet de s'installer dans la salle du Palais Royal. C'est là que Molière compose toutes ses pièces et qu'il meurt en 1673 au cours de la représentation du *Malade imaginaire*.

On dit que Molière est le peintre de son temps et surtout de la bourgeoisie. Il dénonce les défauts de celle-ci. Pour cela, dans ses œuvres il crée une liste de personnages. Les noms des personnages qui sont devenus célèbres sont Harpagon, Tartuffe, Don Juan, Sganarelle, etc.

2. LES ŒUVRES DE MOLIÈRE

Dans cette partie, je vais donner la liste de quelques œuvres de Molière. Il a écrit trente-trois pièces mais on note seulement les plus célèbres:

1659 : Les Précieuses ridicules
1661 : L'École des maris
1662 : L'École des femmes
1663 : La Critique de l'École des femmes
1663 : L'Impromptu de Versailles
1664 : Tartuffe
1665 : Don Juan
1666 : Le Misanthrope
1666 : Le Médecin malgré lui
1666 : Georges Dandin
1666 : Amphitryon
1668 : L'Avare
1670 : Le Bourgeois gentilhomme
1671 : Le Fourberies de Scapin
1672 : Les Femmes savantes
1673 : Le Malade imaginaire ►

3. Les résumés de quelques œuvres de Molière

Molière cherche à corriger les mœurs par le rire. Il fait cela à travers l'éducation des jeunes filles, pédantisme, bigoterie, avarice, médecine, justice, etc. Il expose donc l'évolution et les vices de la société de son siècle aussi bien que tous les siècles. Son but est d'amuser, de plaisanter, de faire rire les gens honnêtes, de réformer les mœurs en s'amusant et sans rien prendre au sérieux. Pour faire tout cela, il s'inspire du quotidien. Molière pense que la comédie doit s'attacher surtout à la nature humaine et à la vérité. Le comique de Molière a des formes diverses: la comique de la force, des mots de l'exagération, de la répétition, de la situation. La langue de Molière est riche, son style naturel et varié, chacun parlant selon sa condition et son caractère.

3.1. L'École des femmes

Arnolphe a une jeune fille, Agnès, qu'il veut épouser. Il la tient dans l'ignorance et dans une espèce d'esclavage. Un jeune homme qui s'appelle Horace fait la cour à la jeune fille qui s'éprend de lui. Horace, ne sachant pas qu'Arnolphe est le tuteur d'Agnès, lui confie son amour. Les nouvelles précautions prises par Arnolphe se révèleront inutiles : Agnès épousera Horace.

Dans cette pièce Molière attaque l'éducation insuffisante des filles et les mariages forcés. Arnolphe ne ressemble pas à Sganarelle, il est affable et généreux avec ses amis. Mais il trouve qu'une femme cultivée risque de tromper son mari. Il veut donc que sa femme soit ignorante. Il y a dans cette pièce un élément dramatique représenté par la souffrance d'Arnolphe et une fine étude psychologique du caractère de la jeune fille, qui prend peu à peu conscience d'elle-même grâce à l'amour. « Cette comédie suscita une querelle. Molière se défendit par une autre comédie: *L'École des femmes*. Dans cette critique, il affirme son réalisme et sa volonté de plaire au public.'' (Dans *Fenêtre sur la littérature*, p.55)

3.2. TARTUFFE

Orgon reçoit chez lui Tartuffe, qui devient une sorte de directeur de conscience de la maison. Tartuffe joue les vertueux, mais il courtise Elmire, l'épouse d'Orgon, qui ne veut rien voir. Celle-ci lui fera ouvrir les yeux. Par la suite, Orgon rentrera de voyage. On lui donnera des nouvelles de sa femme, malade: il n'y en aura pas de facile et se préoccupera de Tartuffe seul.

3.3. DON JUAN OU LE FESTIN DE PIERRE: LA COMÉDIE À HAUTEUR DE TRAGÉDIE

Don Juan et Sganarelle, le séducteur et son valet, explique comment ''un grand seigneur méchant homme'' dénonce l'hypocrisie et, se faisant lui-même trompeur, est puni par le ciel.

3.4. LE MISANTHROPE: ALCESTE
Alceste s'en prend à toutes les hypocrisies, il dénonce les courtisans: *Je veux qu'on soit sincère, et qu'en homme d'honneur.*

3.5. LE MÉDECIN MALGRÉ LUI: LA BOUFFONNERIE JUBILATOIRE
Sganarelle bat sa femme, Martine, qui se venge en faisant croire que son mari, grand médecin, ne peut exercer la médecine qu'après avoir été battu.

3.6. L'AVARE: 'MA CASSETTE'
Harpagon et ses deux enfants, Élise et Cléante, Valère et Marianne, que les enfants épouseront, le valet La Flèche et la fameuse scène de la cassette, volée à Harpagon.

3.7. LE BOURGEOIS GENTILHOMME: LE RIDICULE DU SNOBISME
Monsieur Jourdain est un riche bourgeois. Il prétend devenir noble avec la satire désopilante du parvenu.

3.8. LES FOURBERIES DE SCAPIN: REINE DES FARCES
Le valet Scapin. L'épisode de la galère, du sac…

3.9. LES FEMMES SAVANTES: LE RIDICULE DU PÉDANTISME
Philaminte et ses filles, Armande et Henriette, sont des précieuses ridicules. Philaminte renvoie Martine, sa servante, parce qu'elle commet des fautes de français.

3.10. LE MALADE IMAGINAIRE: AU DIABLE LES MÉDECINS!
Argan se croit malade ; son épouse le réconforte dans cette croyance : elle veut tout l'héritage et souhaite mettre au couvent Angélique et Louison, les filles d'Argan. Celui-ci veut voir une de ses filles épouser Thomas Diafoirus qui est médecin et neveu de M. Purgon.

CONCLUSION
Comme l'écrivent Juliette Cerf et Olivier Beguin dans Fenêtre sur la littérature française et francophone Molière est sans doute, le plus indépendant des classiques, et celui qui aura le plus d'influence en France, comme dans le monde entier. Je vais terminer mon travail en notant une citation de Molière: «Il faut manger pour vivre, et non pas vivre pour manger ».

Bibliographie

https://www.ralentirtravaux.com/lettres/sequences/sixieme/medecin-volant/Molière.php
Juliette Cerf,Olivier Beguin, Fenêtre sur la Littérature française et Francophone, Modern Languages,2004
Nunzio Casalaspro,La Littérature française,Hachette,2007

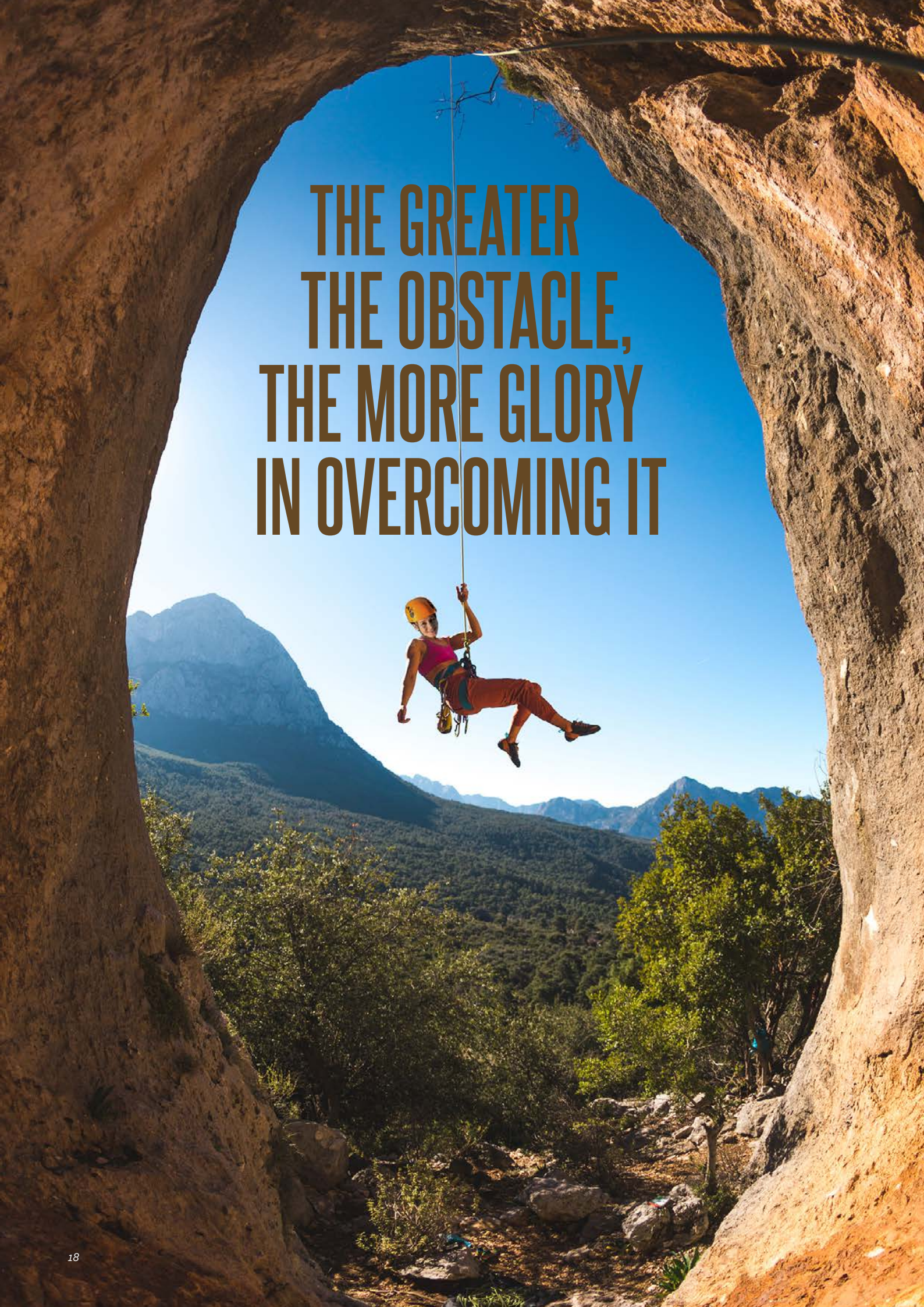
THE GREATER
THE OBSTACLE,
THE MORE GLORY
IN OVERCOMING IT

The greater the obstacle, the more glory in overcoming it is an age-old adage that has been proven true time and time again. Throughout history, there have been countless examples of people who have faced seemingly insurmountable odds and emerged victorious. From the ancient Greeks who fought off the Persian invasion to modern-day scientists who have made groundbreaking discoveries, these individuals have shown that with hard work and determination, anything is possible.

We face many difficulties in our lives. The obstacle and the difficulties in life make us stronger and teach us to never give up. We shouldn't give up when we face an obstacle, on the contrary, we should work harder to overcome that obstacle. We should figure out a solution and work hard on it. The obstacles that we overcome teach us many things such as patience and strength. All people come up against many obstacles. However, most people give up when they face hardship. The people who don't give up will reach success and glory.

Furthermore, with this quote, we can understand that people should trust themselves more. Many people feel uncomfortable and limited when they face difficulty. This may lead them to lose self-confidence due to negative thinking or the complexity of the problem. Time also may be a constraint to solving the problem and the time limit can stress out people. However, each problem also comes with its opportunities. Figuring out the problem, generating different options to solve it, and then taking action to overcome the problem will make people feel stronger.

Gaining strength can also help us with problems in the future. While generating options we can always ask for help from other people. This type of behavior will connect us. Also, we may realize that similar problems might have happened to them in the past. Through this, we can exchange our experiences and learn from others. Speaking with others also can help to increase our to solve similar problems in the future and the problem-solving skills that we learned also increases our self-confidence. Therefore, we can say that believing yourself is half the battle; and the other half is thinking over the problem, generating solution alternatives, working hard, and being patient.

In conclusion, obstacles are an unavoidable part of life, but they can be overcome with hard work and determination. While it is easy to focus on the difficulties, it is important to remember that overcoming these obstacles can bring great glory. With the right attitude and a willingness to learn, any obstacle can be conquered and the glory that comes with it can be savored.

Molière, enfant de tapissier pour le palais et d'une femme issue d'une famille aisée, il est né le 17 février 1673 en France. Sa mère est décédée quand il était très petit et après cet événement, qui l'a énormément bouleversé, ils ont déménagé à Paris avec son père, ville dans laquelle Molière a passé le reste de sa vie. Son enfance a été difficile car il n'avait pas une bonne relation avec son père. Quand il a grandi, pour avoir un emploi, il a commencé à prendre en charge l'entreprise de son père et en même temps il a étudié le droit. À 21 ans, il a décidé de quitter le travail de son père et a fondé la compagnie théâtrale « Illustre Théâtre » avec Madeleine Béjart.

Les premières œuvres connues de Molière étaient L'Étourdi ou les contretemps, mis en scène à Lyon en 1655, suivi de Le Dépit Amoureux, mis en scène à Béziers, en 1656. La première représentation réussie de Molière a été pour le roi Louis XIV au palais du Louvre en 1658. C'était le Nicomède de Corneille, joué devant le roi. L'année suivante, Molière écrit Les Précieuses ridicules, qui est considéré comme sa première grande comédie et sa première pièce à être mise en scène à Paris.

Le Bourgeois Gentilhomme

La pièce se passe en France au 17ème siècle. C'est comédie. Le texte est écrit en prose.

Quel est le sujet de cette pièce?
Cette pièce raconte l'histoire d'un bourgeois, Monsieur Jourdain, faisant tout ce qui est en son pouvoir pour devenir noble. Ainsi, il se met en tête de séduire une femme noble, la marquise, et de marier sa fille à un noble. Sa fille, en revanche, aime quelqu'un d'autre, et les événements se déroulent avec humour autour de l'ami de Jourdain, le comte, sa femme et sa bonne.

Ce que je pense de cette pièce:
Je n'ai pas eu l'occasion de voir cette pièce au théâtre car la pièce n'a été jouée qu'en 2007 en Turquie, mais j'ai pu la regarder en ligne et je trouve que c'était très bien. A mon avis les thèmes de l'hypocrisie, de la malhonnêteté et de l'intérêt personnel ont été très bien traités dans la pièce. Je pense que le but de l'œuvre est de donner des leçons aux gens qui se considèrent supérieurs et qui humilient ceux qui les entourent.

Information intéressante : certaines sources disent que Louis XIV a demandé à Molière d'écrire une pièce pour humilier l'Empire Ottoman, mais après avoir regardé la pièce, il s'est rendu compte que c'était lui, et non l'Ottoman, qui avait été humilié et s'est mis très en colère contre Molière.

L'Avare

Molière souligne la passion de l'argent des bourgeois parisiens de l'époque. Molière met en évidence dans l'œuvre l'obsession de richesse des bourgeois parisiens de l'époque. L'histoire se déroule au 17ème siècle et le personnage principal a été joué par Molière lui-même lorsqu'il a été joué pour la première fois.

Quel est le sujet de cette pièce?
Harpagon, l'avare, n'aime que son argent ; il ne voit que des voleurs autour de lui, il soupçonne tout le monde de vouloir lui voler son argent. Tout au long du livre, nous lisons les situations amusantes et les comportements étranges d'Harpagon à cause de sa pingrerie et de son amour pour l'argent. ▶

Ce que je pense de cette pièce:
Il n'est pas surprenant que la pièce la plus réussie et la plus connue de Molière soit L'Avare. Cimri est la pièce qui a le mieux accompli l'acte de « vous faire réfléchir en vous faisant rire », ce que Molière a voulu faire tout au long de sa carrière. En lisant la pièce, j'ai été surprise, en colère et j'ai ri d'Harpagon ainsi que des personnages qui l'entouraient. Cependant, quand j'y pense, les réactions d'Harpagon ne me semblaient pas trop étranges parce qu'il n'est pas impossible de voir des gens autour de nous qui ont les mêmes pensées et sentiments que lui.

L'École des femmes

L'école Des Femmes est sans doute la pièce la plus controversée et la plus scandaleuse de Molière. Elle n'a pas du tout été appréciée et a été critiquée par le public dès sa première représentation. Le public pensait faire face à une comédie qui n'avait plus aucun respect pour la morale.

Quel est le sujet de cette pièce?
La pièce parle d'un homme qui craint les femmes et veut donc épouser une jeune fille naïve et la guider selon ses propres croyances. A la fin de la pièce, l'homme tombe amoureux de cette jeune femme, mais comme il ne sait pas exprimer l'amour et s'approche des femmes comme un aimant, il tombe dans des situations ridicules.
Ce que je pense de cette pièce:
Personnellement, je ne partage pas les pensées des personnages du livre. Je peux même dire que le personnage principal Arnolphe est un personnage difficile à supporter. Cependant, compte tenu de cette époque, on peut dire qu'elle est un miroir de la société.

CE QUE MOLIÈRE A APPORTÉ À LA LITTÉRATURE MONDIALE

Il y a une raison pour laquelle la langue française est appelée « la langue de Molière ». Molière est l'un des noms les plus influents et développés dans la littérature française. Même 400 ans après la parution de ses œuvres, il est très probable que nous pouvons reprendre ses mots et adapter aux écrits d'aujourd'hui.

QU'EST-CE QUE MOLIÈRE A CHANGÉ?

Avant Molière, le théâtre était plus sérieux et traditionnel et il fallait le faire avec respect pour que la comédie soit acceptée par

le public. Molière a révolutionné le genre de la comédie qui n'avait jamais trouvé son public en France et qui était considéré comme un genre moins sérieux que la tragédie. Molière ignore complètement les coutumes et révolutionne le théâtre, en en faisant un lieu où la comédie est représentée à travers la danse et la musique. Il divertissait le public et les encourageait à réfléchir. Sans le courage de Molière, le théâtre contemporain serait peut-être aussi sérieux qu'il l'était autrefois.

EN PRENANT L'EXEMPLE DE MOLIÈRE,

Des personnages historiques comme Molière montrent aux gens qu'ils doivent être courageux et déterminés pour sortir de l'ordinaire. Molière a également fait face à la pression de l'église lors de l'écriture de ses œuvres, mais grâce au soutien qu'il a reçu de la royauté et du public, il a continué à écrire et à produire jusqu'à sa mort.

ALORS POURQUOI MOLIÈRE?

Je pense que l'autre raison pour laquelle ses œuvres sont si en avance sur leur temps, est qu'il a écrit sur la nature inchangeante des Hommes. Nous ne sommes pas étrangers aux personnages de Molière, et même quatre siècles plus tard, il est possible que nous connaissions quelqu'un qui a les caractéristiques d'un personnage sorti de sa plume. Cela prouve qu'il était en avance sur son temps et qu'il est l'un des plus grands dramaturges de France et de Navarre.

11-D
Zeynep
SÜER

Molière: The Inspirational Writer

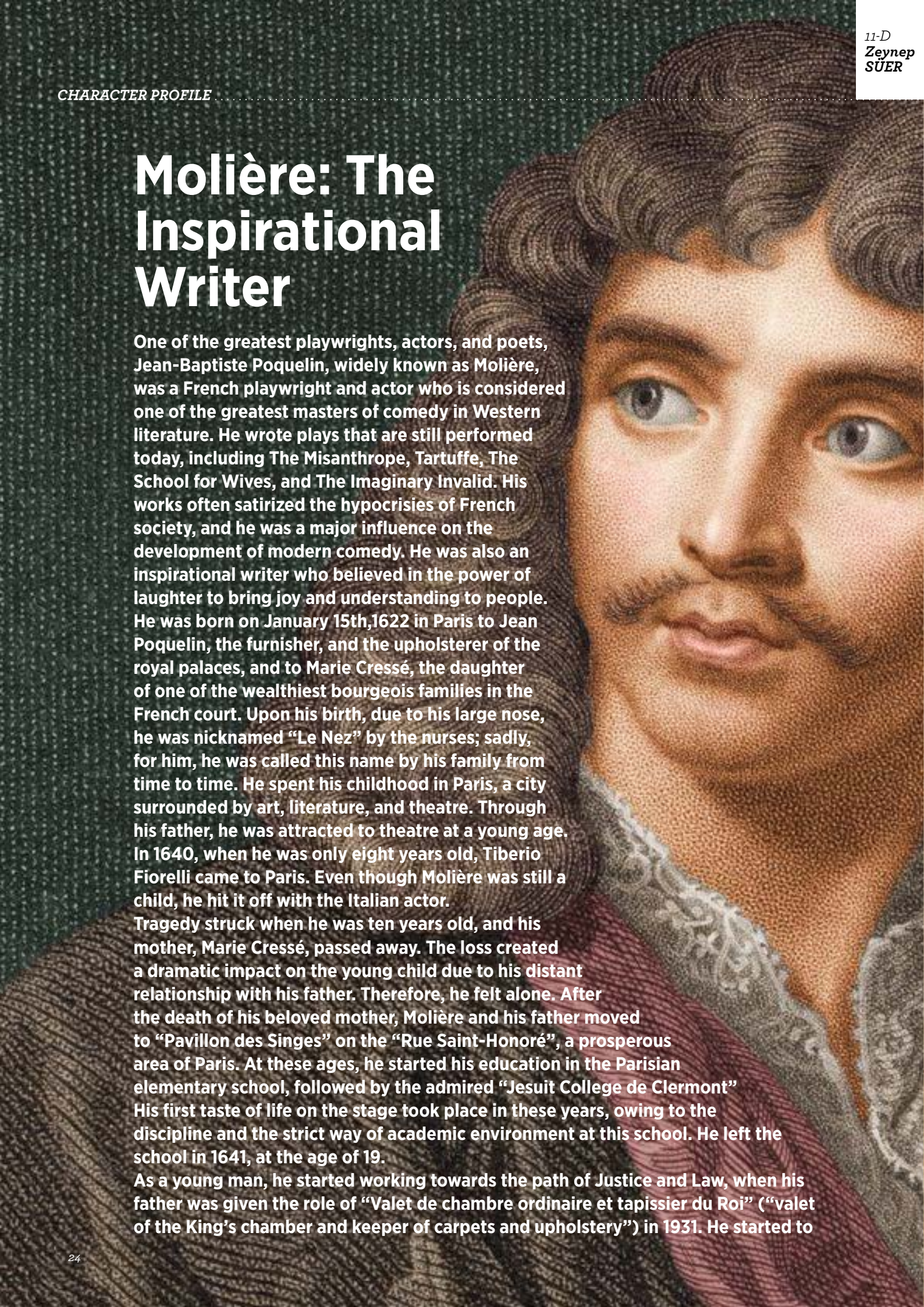

One of the greatest playwrights, actors, and poets, Jean-Baptiste Poquelin, widely known as Molière, was a French playwright and actor who is considered one of the greatest masters of comedy in Western literature. He wrote plays that are still performed today, including The Misanthrope, Tartuffe, The School for Wives, and The Imaginary Invalid. His works often satirized the hypocrisies of French society, and he was a major influence on the development of modern comedy. He was also an inspirational writer who believed in the power of laughter to bring joy and understanding to people.
He was born on January 15th,1622 in Paris to Jean Poquelin, the furnisher, and the upholsterer of the royal palaces, and to Marie Cressé, the daughter of one of the wealthiest bourgeois families in the French court. Upon his birth, due to his large nose, he was nicknamed "Le Nez" by the nurses; sadly, for him, he was called this name by his family from time to time. He spent his childhood in Paris, a city surrounded by art, literature, and theatre. Through his father, he was attracted to theatre at a young age. In 1640, when he was only eight years old, Tiberio Fiorelli came to Paris. Even though Molière was still a child, he hit it off with the Italian actor.
Tragedy struck when he was ten years old, and his mother, Marie Cressé, passed away. The loss created a dramatic impact on the young child due to his distant relationship with his father. Therefore, he felt alone. After the death of his beloved mother, Molière and his father moved to "Pavillon des Singes" on the "Rue Saint-Honoré", a prosperous area of Paris. At these ages, he started his education in the Parisian elementary school, followed by the admired "Jesuit College de Clermont" His first taste of life on the stage took place in these years, owing to the discipline and the strict way of academic environment at this school. He left the school in 1641, at the age of 19.
As a young man, he started working towards the path of Justice and Law, when his father was given the role of "Valet de chambre ordinaire et tapissier du Roi" ("valet of the King's chamber and keeper of carpets and upholstery") in 1931. He started to

follow in his father's footsteps in the job of covering chairs with fabric in 1941, ten years after his father. He began to get to know the court life, the "la noblesse", with an income of 300 livres per year.
Even though he was then a member of the court, he decided to step away from this job at the age of twenty-one. He was a young man, heavily influenced by the "Commedia dell'arte" the professional Italian theatre driven by the acts of comedy.
He left Paris, he quitted his social status, his path of having an office career and met with the beautiful actress with whom he has crossed paths before "Madelaine Béjart". The two founded "Illustre Théâtre", a theatre company with 630 livres. Afterwards, Madelaine's brother and sister joined them.
For his stage name, he was inspired by a small village in the Midi near Le Vigan, the name Molière surfaced. This name was probably created after the embarrassment to his father, it was not acceptable to have an actor's son in the era of Louis XIV, the actors were not allowed to be buried in sacred grounds.
Only after two years, the theatre company went bankrupt. Thanks to his great acting abilities, his well education, and his knowledge in legal training, he became the head of the troupe. Although he was very qualified for the part, the company had terrible debts, mainly to the cost of the rental theatre, which was about 2000 livres. It was not officially known who paid the debts, probably it was his father or his lover from the troupe. One way or the other, he was sent to prison for only 24 hours, and after that, he returned to acting.
After his imprisonment, he and Madelaine started a theatrical circuit which lasted for twelve years with a new theatre troupe. At first, they joined the troupe of "Charles Dufresne", and as a result of his dedication, he created his own company. This new company caught the eye of Phillippe I, Duke of Orleans, who later, obtained his patronage. The two works of Molière which survived this period were "L'étourdi ou les Contretemps" (The Bungler) and "Le Docteur Amoureux" (The Doctor in Love), because of these works, Molière moved away from the thoughts of "Commedia dell'Arte" and became close with his incredible talent in comedy and in mockery.
Molière was a very passionate man. Until his death, he was determined to perform and act. With the agonizing news of Madelaine's loss, his illness worsened. He was infected with pulmonary tuberculosis, which he contracted when he was in prison for his debts. His death eventually became a legend. He collapsed twice on stage because of hemorrhaging, and he kept performing his last play written, ironically called "Le Malade Imaginaire" (The Imaginary Invalid). He insisted on completing the act and after, he was taken home where he passed away a few hours later. The rumor that green brings bad luck came from his legendary death, due to him wearing his green clothes while dying. It was illegal to bury actors on sacred ground, so his widow asked the king if he could be buried in a proper cemetery with a normal funeral, her wish was granted, and Molière was buried in a cemetery reserved for unbaptized infants.
Molière has been an incredible influence on many people. He's shown the power of words and how they can be used to create powerful stories that can inspire and motivate others. His work has helped everyone to understand the importance of writing with intention and purpose. In addition, his ideas have taught society the importance of finding one's voice and using it to express their thoughts and feelings. It is possible to make a difference in the world through writing.

11-C
Ela
YAVUZ

Bireyselleşme ve Sürdürülebilir Özgürlük

Bilimin erişebildiği, verilerle kanıtlayabildiği son bulgulara göre evrende kendi iradesine bırakılmış tek canlı insandır ve insanın doğasında özgürlük vardır. Kabilelerden toplumlara, toplumlardan milletlere ve devletlere, en nihayetinde uluslararası toplumlara ve küresel düzene kadar insanın uçsuz bucaksız özgürlüğü kısıtlanarak bir kamu düzeni oluşturulmak istenmektedir. Bu nedenle tarih boyunca süregelen birey-toplum ve egemen güç arasındaki özgürlük mücadelesi, her dönemde değişik formlarda kendini göstermektedir.

İnsan, parmak izi kadar özgündür. Belirli kalıplara, standartlara, formatlara yerleştirilmeye çalışıldığında yaratıcılığını yitirmekte, özgürlüğünü kaybetmekte ve karşılığında razı edildiği bir konfor alanına kavuşmaktadır. Aslında tüm bu mücadele, razı olanların korumacı ve garantici yaklaşımı ile razı olmayanların zorlayıcı ve devrimci yaklaşımı arasında sürmektedir. Medeniyetin ilerlemesiyle bu mücadele alanı da gelişerek daha da karmaşık bir yapıya bürünmüştür.

Değişmeyen tek şey değişimin kendisi olmakla birlikte değişmeyen tartışma, her zaman kamusal alanın büyüklüğü ile ilgili olmaktadır. Egemen güç hangi rejim veya hukuk düzeni ile toplumları, halkları veya milletleri huzur ve refah adına yönetirse yönetsin, insanın yapısında olan özgürlük hissi zaman zaman kurulu düzene uyum gösterememesine neden olacaktır. İşte bu zamanlarda kamusal alan daralacak veya genişleyecektir. Genişledikçe bireysel özgürlüklere sınırlamalar getirilecek, daraldıkça egemen güç, gücünü yitirerek bireysel özgürlükler artacaktır.

Aklı ve iradesi olan insan, özgür kalabilmenin yolunu bulduğunda dünyadaki egemen güçlerin kontrol alanı bir yerde genişlerken diğer tarafta daralacak ve bireyler artık kader olarak görmediği çemberlerin dışına çıkarak kendine uygun bir çemberin içerisine doğru göç edecektir. Bu olgu, modern bireyselleşme kavramını ortaya çıkarmış ve Adam Smith, Jeremy Bentham ve Alexis de Tocqueville gibi düşünce önderleri dünyayı etkisine alacak fikirlerin yayılmasına aracı olmuşlardır. "Liberalizm mi yoksa yaşam hakkını ve özgürlüğü savunan bir akım olan liberteryenizm mi?" tartışmaları, bireyselleşme düşüncesinde olan insanlar için önemli bir tartışma alanı açmıştır. Bir tanesinde daraltılmış kamusal alan varken diğerinde devlet olgusu ortadan kalkmaktadır.

Aile kavramı, bulunduğumuz yüzyılda varlığını korumaktadır. Aileler eski büyük ve güçlü yapılarını yitirmiş olsa da çekirdek aileler, ekonomi elverdiği sürece varlığını korumaya devam edecektir. Bununla birlikte

her geçen gün aileden kopuş hızlanacak ve o korunaklı yuvaya geri dönüş koşulları gittikçe zorlanacaktır.

Descartes'ın epistemolojisinden, töz düalizmine kadar giden süreçte "Cogito Ergo Sum!" (Düşünüyorum öyleyse varım!) diyen bir insanın modern dönemde dünya insanına evrilmesi, kendisine dayatılan çemberleri kıramasa bile kamusal alanın etki sınırlarından uzaklaşabilmesi ve evrensel değerlerin geçerli olduğu küresel alanda yeniden özgün bir insan formuna bürünerek üst segmentteki bir evreye geçiş yapması kaçınılmaz olmuştur. Tüm bunlar özgür bir insana yetmemektedir. Bir anlamda dünyayı sınırlı bulan insan artık uzayın derinliklerine erişmek istemekte, koloniler kurmayı düşünmekte ve sonsuz evrende kendine bir yer aramaktadır. İnsan artık bir tüketici olarak sadece karbon ayak iziyle anılan bir kirletici değil, özgün bir düşünce jeneratörü olarak dünyaya kendinden bir şeyler katabilecek üretken bir yapıya doğru dönüşmek istemektedir. İnsan, yöneticilerin başa çıkması gereken, doğumundan ölümüne kadar attığı her adımın düzenlendiği bir sorun alanı olmaktan çıkıp kendi balonunda dinamik olarak hareket eden ve hiç kimseye veya çevreye ya da diğer canlılara zarar vermeden kendi amacını arayarak daha mutlu bir dünyanın inşa edilmesinde rol almak istemektedir. Ailesini, arkadaşlarını, ülkesini, öz değerlerini terk etmek olarak algılanan bu bireyselleşme serüveni aslında bir süre sonra tüm dünyayı daha yaşanır hale getiren, çok kültürlü bir yapıya dönüşecek ve ilk olarak devlet ve ulus kavramını ortadan kaldıracak ama yerine temel taşı birey olan yatay bir yönetim anlayışını dünyaya hâkim kılacaktır. İletişim hızı arttıkça ve birden fazla yabancı dil bilen birey sayısı arttıkça uluslararası olarak kabul görmeyen lokal değerler erirken evrensel olanlar uluslararası kamusal alanı yaratacak ve tüm insanlık bu ortak medeniyet alanında barış içinde yaşayacaktır. Günümüzde de deneyimlediğimiz küreşelleşme etkisini arttıracak ve dünya insanı olmayı başarmış nitelikli bireyler dünyayı şekillendirecektir. İlk zamanlar dünyada çift taraflı bir özgürlük alanı olacaktır. Bir tanesi uluslararası kamusal alanın içindeki çağdaş medeniyetler seviyesindeki özgürlük alanı, diğeri ise ulusal bazda, yöresel adetlerin yer bulabildiği alanlar olacaktır. Bireyler özgür iradeleriyle ana merkezden çevredeki lokal alanlara doğru mekik dokuyacak ve bu iki özgürlük alanında gidip gelirken lokal adetleri rafineleştirerek uluslararası kamusal alana aktarmayı başaracaktır. Geçersiz olan ne varsa doğal seleksiyon ile yok olacaktır...

Bir gün gelecek dünya tek bir kamusal alana sahip olacak ama özgürlükler yine yetersiz bulunacak ve insan artık kendini uzayda arayacaktır. Kısacası insanoğlu var oldukça arayışı da devam edecektir. Umarım benim zihnimde yarattıklarım sadece bir ütopyadan ibaret değildir ve gelecek barışçıl yollarla inşa edilir.

11-D
Azra
KEKE

BUCOLIQUE

Je me suis réveillée avec les gazouillements joviaux des oiseaux et je suis allée dans la cuisine. Une cuisine accueillante de par son style typiquement paysan autrichien, et son odeur de cumin mélangé avec du cardamome et un peu de romarin. À l'entrée, des placards se trouvaient à gauche, auprès du plan de travail en marbre blanc et des éléments bas en bois au-dessous. En face, il y avait un vaisselier en chêne foncé dans lequel les assiettes céramiques étaient soigneusement rangées. À droite, en bas des meubles hauts, il y avait un robinet et un évier en face desquels il y avait un cintre de cuisine sur lequel des louches, des poêles étaient accrochées. En plus, on avait un poêle de cuisine dans lequel ma mamie cuisine des brioches moelleuses et des tartes aux pommes appétissantes. J'ai vu de la soupe à la citrouille dans une jatte en cuivre et un chétif morceau de pain au maïs, sur la table rectangulaire couverte par une nappe quadrillée blanche-rouge, entourée par les meubles en bois de la cuisine. Je les ai machinalement mangés. Il est maintenant temps de quitter le nid, de découvrir le monde extérieur; des collines, des montagnes, des golfes, des fleuves, l'amitié des animaux ; la nature énigmatique, à l'accompagnement de l'odeur inestimable de tilleul, du zéphyr de mastic des épinettes, de la brise de fenouil qui vient des contrées lointaines. Qui sait, peut-être que ce voyage allait me permettre d'alléger mon âme rustique. Avant de sortir, je suis allée dans le salon et ma mamie était là, en train de tricoter un pull pour l'hiver sur sa chaise à bascule. Elle a levé la tête et m'a regardé avec ses yeux brillamment verts foncés qui évoquaient identiquement des boules d'émeraude. Elle a chaleureusement souri, comme avant... Les années n'avaient rien changé en elle, depuis mon enfance, tout était pareil. C'était le même chignon fait de ses cheveux grisâtres, fixé dans sa nuque, les mêmes lunettes, petites, dont les cercles étaient noirs et arrondis, qui demeurent toujours sur le bout de son nez retroussé. Les mêmes regards faits de pure sollicitude, qui n'ont jamais perdu leur luminosité, le même sourire chatoyant issu de ses lèvres églantines. Devant la porte, à peine avais-je tenu la poignée de la porte en fer, ronde et bombée afin d'ouvrir la porte, ma mamie est venue me passer une feuille de paille pliée, un peu froissée dont elle m'avait demandé de suivre les traces indiquées. Je l'ai prise et on s'est embrassées inséparablement. On a intérieurement souhaité toutes les deux que cet instant ne finisse jamais. Alors même que l'on ne voulait pas du tout qu'il ne finisse, cela allait avoir aussi une fin comme toute chose. Il importait donc que la fin fût heureuse. Elle a passé ses mains dans mes cheveux lisses, blonds et m'a fait une bise affectueuse sur le front. Puis, j'ai mis mon chapeau de paille qui était accroché sur le porte-manteau perroquet aux bois courbés, complémentaire avec mon pantalon beige rapiécé, d'un court ourlet et ma blouse sable. Je suis sortie mais je n'ai pas pu résister et j'ai tourné le dos, juste pour regarder une dernière fois ma maison, dont les fenêtres étaient arquées, garnies de fleurs mises dans des pots rubigineux, les volets blancs, et ma mamie au seuil de la porte. J'ai agité la main en souriant et j'ai enfin entrepris mon voyage.

Je me suis promenée à travers des sentiers tortueux, des pacages d'Aigen en chantant des chansons champêtres, avec mon balluchon sur mon épaule, ma guitare en noyer à la main, l'unique héritage de mon grand-père. Quand le soleil a commencé petit à petit à se coucher, j'ai trouvé un grand hêtre sous lequel je me suis assise. J'ai longuement regardé le ciel successivement remué d'orange avec un peu de jaune et de vermeil. Ensuite, j'ai sorti le papier et observé les traces que mamie m'avait dit de suivre. C'était écrit: «Va à côté du lac de Putterer, tu verras une jetée légèrement démolie, entourée par des jonchaies, au bout de laquelle il y a un caïque. Tu y trouveras une bouteille en verre dans laquelle il y aura un autre papier mystique." J'ai traversé le principal sentier boisé qui y allait directement. Si

escarpé, si accore, comme si tout le mystère allait se résoudre dès que je serai arrivée au bout. Maintenant tout le village et le lac étaient sous mes pieds. Étant assis, je balançais rythmiquement mes jambes et je pensais: pourquoi ma mamie m'avait dit de suivre ces traces? Qu'est-ce qui allait m'arriver? Était-ce téméraire d'entreprendre ce voyage? J'ai fait disparaître toutes ces cogitations et je suis allée vers le caïque. C'était écrit : «Trouve Maître Yohannes, dans la cour de l'église luthérienne de Hallstatt.» Une grande curiosité a relayé l'enthousiasme que je ressentais depuis le début. J'allais, à travers des campagnes de blé, à travers des pinèdes; en quête de l'inconnu. Pendant le voyage, je m'étais uni avec la nature et j'avais mérité le pseudonyme de «papa de la nature», je saluais les animaux, comme ils étaient affables ! ils cohabitent amicalement avec une créature titanesque sans inimitié. J'aurais bien aimé que les gens puissent vivre tous ensemble en négligeant toutes leurs différences comme eux. Nous, les êtres humains, avons beaucoup de choses à apprendre d'eux, soit de la nature soit des animaux, à savoir: l'innocence, l'équilibre et une certaine cruauté. La nature ressemble à un engin de destruction utilisé dans un chantier, si tu l'endommages, elle te détruira sans pitié. Cependant si tu savais être gentil avec elle et la protéger, elle t'embrasserait comme maman te présentera ses dons les plus précieux en signe de récompense à ta compassion. Au bout de 5 jours environ, j'étais arrivée de nuit à Hallstatt. Il y avait une auberge dans laquelle je suis restée jusqu'au matin. Nonobstant ma fatigue, je n'ai pas pu trouver le sommeil. J'étais tellement curieuse de ce que Maître Yohannes allait me dire. Il était là, dans la cour de l'église, assis sur la banquette! Il portait une longue tunique bleue et des sandales. Il dégageait une luminosité magistrale et transcendante due à ses cheveux grisonnants, longs et son visage blême. Je me suis assis à côté de lui mais il continuait à lire la Bible sans répit. Sans lever la tête, il m'a dit « Bienvenue, tu n'es pas le seul qui m'a rendu visite. Dis-moi fillette, tu veux que je t'amène où, à qui? À la personne qui va t'aimer inconditionnellement? À la personne qui ne va jamais t'abandonner quoi qu'il en soit? À la personne qui va t'accepter comme tu es?»
«À la personne qui va m'aimer inconditionnellement»
«Bon, prends alors ce papier et ouvre-le quand tu auras compris que tu es arrivée à ta destination. Maintenant, il convient que tu ailles vers la sortie de la ville, tu verras le panneau qui te mettra en direction de «Marktschellenberg» et continue tout droit jusqu'à ce que tu y arrives». Vers la fin de mon voyage, durant lequel je me créais un nouveau moi ex nihilo, l'inextricable nœud de sentiments dédaléens se dénouaient petit à petit. Avec une âme rassérénée, j'y allais résolument et la pluie diluvienne a commencé. La terre est devenue limoneuse, des marécages occultes ont émergé, ont proliféré rapidement, dans lesquels j'aurais pu me trouver dans un monde évanescent où j'aurais pu demeurer coincé. Ils m'exhortaient à m'y enliser. J'ai continué à traverser la ville pendant quelques heures et j'ai aperçu une maison exiguë au loin. Je ne pouvais pas la discerner à cause de la brume impénétrable qui surplombait la vue. Celle-ci, dont le jardin était spacieux mais sobre, ressemblait à ma maison. J'ai regardé le papier que m'a donné Maître Yohannes. C'était écrit: «La personne qui va t'aimer inconditionnellement, puisqu'elle t'a accepté comme tu es, c'est en même temps celle qui ne va jamais t'abandonner. C'est toujours ta famille. Voilà celle que tu cherchais. Donc, n'oublie jamais qui t'a élevée, amenée jusqu'ici aujourd'hui. Sois reconnaissant envers elle et va lui faire un grand câlin maintenant».

10-A
Yağmur
ÖZDİLEK

Bazen Sahnenin Tozunda Bazen Kameraların Işığında **“ALİ SUNAL”**

Yağmur ÖZDİLEK: Hem tiyatro hem de sinema oyuncususunuz. Sizce sahnenin tozunu yutmak mı yoksa kameraların önü mü?
Ali SUNAL: Bu soru bana en çok sorulan sorulardan biri. Yaptığım işi çok seviyorum. Türkiye’deki şanslı insanlardan biriyim. Sınava giriyorsunuz ve bu sınav, sizin kaderinizi belirliyor. Mühendis olmak istiyorsunuz ama bir anda kendinizi su ürünlerinde buluyorsunuz ve tuhaf bir hayat sizi bekliyor. Ben, sevdiği işi yapabilen şanslı insanlardanım ve bu yüzden hep şükrediyorum.
Sinema, aşk gibi bir şey. Birkaç ay hayatınıza giriyor ve hayatınızı tümüyle ele geçiriyor. Bir anda başka bir karakterle birlikte yaşamaya başlıyorsunuz. Çekimler bittikten sonra ise iş önce kamera arkasındaki profesyonellere kalıyor, sonraysa seyirciye... Sonrasında ise arşivinde gurur duyduğun bir anıya dönüşüyor.
Tiyatroda ise hep aynı oyunu oynuyorsunuz. Rutin gibi bir şey ama seyredenler hep farklı ve canlı. Onlarla aynı havayı soluyorsunuz. Sahnedeyken öyle bir gücün oluyor ki oyunu çekip bir durduruyorsun seyirci nefes almayı bırakıyor. İnanılmaz bir güç, inanılmaz bir tesir... O yüzden oyunu en iyi şekilde, en iyi performansla oynamak gerekiyor. Müthiş bir disiplin bu. Mesela, hep aynı oyunu oynuyoruz, bu yüzüncü oyun diye sıkılamazsınız. Çünkü siz yüzüncü defa oynasanız da seyirci oyunu ilk defa izliyor ve ona aynı etkiyi vermelisiniz.
Bunun yanında televizyon oyunculuğundan da bahsetmek isterim. Türkiye’de bütün kariyeri dizi ve televizyon oyunculuğundan belirleyen bir sistem var. Diziyi para kazanmak için çekiyorum, lafı bana uygun bir laf değil. Mesleğini seviyorsan üçü de çok önemli. Her ne yapıyorsan onu en iyi şekilde yapman lazım. Yapamayacağın işi de kabul etmemen lazım...

TÜRKİYE’DE BÜTÜN KARİYERİ, DİZİ VE TELEVİZYON OYUNCULUĞUNDAN BELİRLEYEN BİR SİSTEM VAR.

Babanız Kemal Sunal, milyonları kendine aşık eden bir sanatçıydı. Biz yeni jenerasyon dahi filmlerini tekrar tekrar ve sıkılmadan izliyoruz. Çocukken babanıza duyulan bu ilgiyi kıskanır mıydınız? Böyle bir ilgiyle büyümek nasıl bir deneyimdi sizin için?
Şimdiki çocuklar folik asitle dünyaya geliyorlar ve bütün zamanları hatırlıyorlar. Ben o zamanları net bir şekilde hatırlamasam da kuvvetli duygularımı hatırlıyorum. Her çocukta olduğu gibi babam da benim kahramanımdı. Kahramanımı paylaşmak istemiyordum açıkçası. Babamı “İnek Şaban” diye çağırdıklarında, çocukluk işte, ağırıma gidiyordu.
Terbiyesizliğe kaçmayacak küçük bir dalga geçme de vardı işin içinde tabii. O yüzden çok bozuluyordum. Hatta sabrımın taştığı bir keresinde

HER ÇOCUKTA OLDUĞU GİBİ BABAM DA BENİM KAHRAMANIMDI. KAHRAMANIMI PAYLAŞMAK İSTEMİYORDUM AÇIKÇASI. BABAMI “İNEK ŞABAN” DİYE ÇAĞIRDIKLARINDA, ÇOCUKLUK İŞTE, AĞIRIMA GİDİYORDU.

anneme “Neden babamla evlendin! Neden Cüneyt Arkın’la falan evlenmedin? ‘İnek Şaban’ diyeceklerine ‘Malkoçoğlu’ derlerdi!” diye isyan ettiğimi hatırlıyorum. Ancak zaman geçtikçe babamın değerini çok iyi anladım ve büyük bir gururla sevgimi paylaşmaya başladım.

İşletme bölümünden tiyatro ve sinemaya... Bu geçişi bize biraz anlatır mısınız?

En başta anlattıklarım işte tam olarak. Sınavda onu kazandım. Ne olursa olsun okumak lazım diye düşünüyorum. Babamın söylediği bir söz vardır: “Türkiye’nin okuyan insana ihtiyacı var.” Babam, eğitime gerçekten çok önem verirdi. Kendisi üniversiteyi yarıda bırakmak zorunda kalmış işleri yoğunlaşınca ama o zamanlar zaten imkanlar kısıtlı. Okulun harcını ödeyemiyorsunuz ya da bir filme çağırıyorlar, gelemem deme lüksünüz de yok. Babam; 27 yıl sonra, yanlış hatırlamıyorsam, 51 yaşında üniversiteye geri dönüyor ve mezun oluyor. O da yetmiyor, yüksek lisans yapıyor. Bunu neden yaptığı sorulduğunda da şaka olsun diye “Cumhurbaşkanı adayı olacağım!” diyor. Şakası bir yana, o yaştan sonra neden mezun olduğunu sorduğumda bana “Tek bir gence bile örnek olursam ne mutlu bana.” derdi. ▶

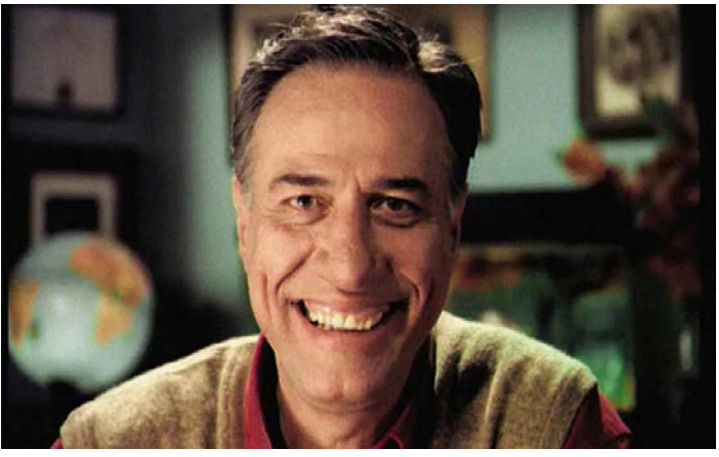

Ben de üniversite mezunuyum. Babam üniversiteyi bitirdiğimi görmeyi çok istiyordu. Ben de hiç uzatmadan dört yılda bitirdim. İşletme üzerine yüksek lisans da yaptım. Maceram bu şekilde. Mezuniyetimi bazı noktalarda kendim için artıya da dönüştürdüm. Yapımcılık ve proje tasarımı kısımlarında çalıştığımda bana çok yararı oluyor. Sanatçılar biraz duygusal insanlardır ve olaylara da duygusal yaklaşırlar. İşletme okumam olaylara daha analitik bakmamı sağladı.

Bugüne kadar sette ya da sahnede unutamadığınız bir anınızı anlatır mısınız?

O kadar çok anım var ki aslında... 1996 ya da 1997 yıllarıydı. O zamandan beri kamera karşısındayım. Babamla var unutamadığım bir anım. İkimiz beraber bir dizide oynuyorduk. Ben onun oturduğu mahallede kürkçü çırağıydım. Dikkat ettiniz mi hiç bilmiyorum. Babamın filmlerinde biri saçma ya da yanlış bir şey söylediğinde babam çat diye yapıştırır tokadı. O "Çat!" sesi gerçekten gelir çünkü babam hep en doğru yere vurur. Kürkçü dükkanına girmiş babam. Ben de çıkarken "Merhaba abi!" diyorum. Babam "Naber lan?" dedi ve çat diye bir vurdu bana. Babam bana hayatında fiske vurmamıştır. Ondan öyle bir sertlik hayatta bilmezdim. Çok şaşırmıştım, allak bullak olmuştum. Ne diyeceğimi unutmuştum.

BABAM; 27 YIL SONRA, YANLIŞ HATIRLAMIYORSAM, 51 YAŞINDA ÜNİVERSİTEYE GERİ DÖNÜYOR VE MEZUN OLUYOR. O DA YETMİYOR, YÜKSEK LİSANS YAPIYOR. BUNU NEDEN YAPTIĞI SORULDUĞUNDA DA ŞAKA OLSUN DİYE "CUMHURBAŞKANI ADAYI OLACAĞIM!" DİYOR. ŞAKASI BİR YANA, O YAŞTAN SONRA NEDEN MEZUN OLDUĞUNU SORDUĞUMDA BANA "TEK BİR GENCE BİLE ÖRNEK OLURSAM NE MUTLU BANA." DERDİ.

Bir başka unutamadığım anım da sahnede oldu. Turnedeyiz. Halk bizi o kadar çok istemiş ki hiç kullanılmayan bir sahneyi açtılar bize. Salonun tozu duruyor. Seyirci geldi, oturuyor. Oyunu oynarken gözümüzün üzerinden, alçak mesafeden bir yarasa uçmaya başladı. Yarasa orada yıllarca tek başına mı kalmış yoksa sahneyi hayvancağızın üstüne mi kilitlemişler bilemedim. Baya bizimle uçuyordu. Sahnenin başka bir tarafında da kutlama var, şampanya patlatıyoruz. Yarasa sinirimizi çok bozuyor ama seyirciye ayıp olmasın diye tavrımızı bozmuyoruz. Derken seyirci de yarasayı fark etti. Diyalog versek söyleyecek hayvan. Oyunumuz da üç kişilik. Derken ben dördüncü şampanyayı patlattım. O arada sahnedeki bir arkadaşım "Ayy! Yarasayı vurdun!" dedi! Bizim bir sinirimiz bozuldu. Oyunu da toparlayamadık. Allah'tan seyirci de dahil oldu işin içine. Nasıl gülüyorlar, nasıl eğleniyorlar!

Beşiktaşlıyım ben. Tam maç zamanı oyunumuz var. Ben de içerideki arkadaşlarıma dedim ki kim denk gelirse skoru söylesin. Rolüm de öyle bir roldü ki en başta sahneye çıkıyorum ve bir arada içeri giriyorum bir de selamdan sonra. Hep sahnedeyim yani... Kameramanlarımızdan biri de koyu Beşiktaşlı. El işaretiyle bana skoru söylüyor. Uzun süre haber gelmezse ya gol atmamışızdır ya da karşı taraf gol atmıştır ama bana söylenmiyordur moralim bozulmasın diye. Rol arkadaşım da koyu Beşiktaşlı ve sahneye çıktı, kötü kötü bakıyor. Sanırım gol yedik. Sahnede incecik bir sunta gibi dekor var. Arkasında bir ses 1-1 oldu diye bağırıyor. Tam benim repliğimde duydum bunu. Ne dediğimi

BİR GÜN "FORREST GUMP"I İZLİYORUZ. "AH!" DEDİ BABAM. "KEŞKE BUNU BEN OYNASAYMIŞIM." BİR DE "LIFE IS BEAUTIFUL", OYNAMAK İSTEDİĞİ BİR DİĞER FİLMDİ. BENCE DE TAM BABAMLIK BİR FİLMDİ. SON OLARAK DA "İL POSTİNO". BU ÜÇÜ DE BABAMIN "AH!" DEDİĞİ FİLMLERDİ.

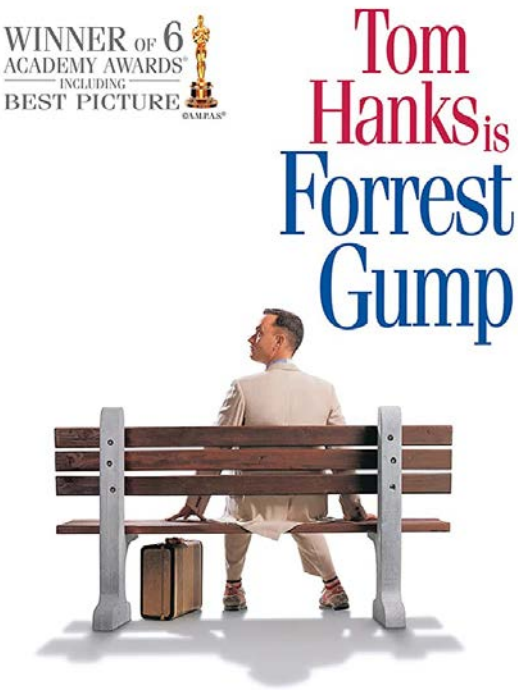

bilmiyorum! O sırada başka bir oyuncu sahneye girdi. Çok heyecanlıydı. Ağız oynatarak kim attı dedim. Sahnedeyiz bu arada hala. Maksadım onu sıkıştırmak, zorlamak. Bir şeyler diyor, geveliyor ama anlamıyorum. Hapşırma taklidi yaparken golü kimin attığını söyledi. Ağzımızda mikrofonlar olduğunu da hatırlatmak isterim. Hepsine buradan selam olsun.

Hayalini kurduğunuz bir rol var mı? Bir gün mutlaka şu rolü oynamak isterim dediğiniz...

Oyunculuk konusunda açgözlüyüm. Yaşımın, tipimin elverdiği bütün rolleri oynamak istiyorum. Babamla, sinemaların ilk seanslarına giderdik. Bir gün "Forrest Gump"ı izliyoruz. "Ah!" dedi babam. "Keşke bunu ben oynasaymışım." Bir de "Life is Beautiful", oynamak istediği bir diğer filmdi. Bence de tam babamlık bir filmdi. Son olarak da "Il Postino". Bu üçü de babamın "Ah!" dediği filmlerdi. Benim de oynamak istediğim o kadar çok rol var ki... Bıraksan Rocky'i oynarım, Rambo'yu oynarım, ne varsa oynarım. Ama şimdi hayalimde bir film var. Kaldırım içlerinde açan çiçekler olur ya onun gibi bir aile hikayesi, bir dram... Tüm olumsuzluklara rağmen ailesini mutlu tutmaya çalışan bir adamın hikayesi... Bunu da genç kardeşlerle yapmak istiyorum.

Size göre işinizin en yorucu tarafı nedir?

Doğum süreci ve gebelik süreci bu işin en yorucu sürecidir. Güldür Güldür Show'u ele alırsak ciddi bir beyin yorgunluğundan bahsedebilirim. Çok daha yorucu işler de yaptım tabii. Atlamalı, zıplamalı, koşmalı... Ne var ki yaptığınız işin sonucu iyiyse ne yorgunluk kalıyor ne de başka bir şey. Bu yorgunluktan şikâyet eden oyuncu olamaz. Zaman zaman beklemek de yorucu olabiliyor. Bu işin büyük bir yüzdesi de beklemek. Düşünsenize sahne hazırlanıyor, hiç yoktan bir mekân inşa ediliyor, kostümler hazırlanıyor, ışıklar ve kameranın açısı hazırlanıyor ve sahneyi yaşayan bir yer haline getiriyorsun. O arada oyuncu bekliyor ve kendini daima hazır tutması gerekiyor. Uykum geldi, gözüm kapandı vs. deme lüksün yok!

Bir röportajınızda "Sahne, seyirciyi de bizi de rehabilite eden bir iş, tedavi gördüğümüz bir yer." demişsiniz. Bu sözü biraz açar mısınız?

Şöyle, benim gibi kaygı bozukluğunuz varsa o sıkıntı sizi sürekli takip ediyor. Sahneye çıktığınızda hem işin büyüsüyle hem de seyirciye duyduğunuz saygıyla işi en iyi şekilde yapıyorsunuz. Özel hayatınızda her ne yaşarsanız yaşayın, ona bir süre mola verip sahneye, seyirciye odaklanmanız lazım. Onların mutluluklarına, morallerine ortak olmanız lazım. Bizim sürekli oynadığımız BKM Sahnesi 600 kişilik. ▶

BİZİM SÜREKLİ OYNADIĞIMIZ BKM SAHNESİ 600 KİŞİLİK. DÜŞÜNSENİZE 600 TANE GÜLEN SURAT! YANINIZDA DA ARKADAŞLARINIZ OLUNCA NE SIKINTI KALIYOR NE DE BAŞKA BİR ŞEY... SIKINTILARINIZI ERTELEYEBİLİ-YORSUNUZ SAHNEDE. GÜÇLENİYORSUNUZ, İYİLEŞİYORSUNUZ.

Düşünsenize 600 tane gülen surat! Yanınızda da arkadaşlarınız olunca ne sıkıntı kalıyor ne de başka bir şey... Sıkıntılarınızı erteleyebiliyorsunuz sahnede. Güçleniyorsunuz, iyileşiyorsunuz. O yüzden sahne, rehabilitasyonların kralıdır benim için.

Hepsinin sizde ayrı bir yeri olduğuna eminiz ama favori Kemal Sunal filminiz hangisi? Ve neden? Sizde özel bir anlamı ya da hatırası olan film var mı?

Sıkı bir Kemal Sunal hayranıyım ama babamı kaybettiğimden beri hiçbir filmini seyretmedim. Göremiyorum, bakamıyorum, çok duygusallaşıyorum. Bir tane denk geldi, kendimi seyretmeye zorladım ama yapamadım, perişan oldum. Belki birkaç tane favori Kemal Sunal filmim çıkabilir ama hiçbirini birbirinden ayıramam. En büyük heyecanım, çocuklarımın büyümesi ve o filmleri onlarla beraber izlemek. Sanırım ancak o şekilde izleyebilirim. Onlara ilk defa izlettirecek olmanın heyecanını büyük bir sabırsızlıkla bekliyorum. O zaman ben de hayranı olduğum Kemal Sunal filmlerine ulaşmış olacağım.

Biz 15 yaşındayız. Geçmişe dönseniz 15 yaşındaki Ali Sunal'a nasıl bir öğüt verirdiniz?

Şunu söylemek isterim: Hayatı; saniye saniye, tadını çıkararak, ağır ağır, yaşayın. Hani ekmekle tabakta kalan son yemeği sıyırır gibi... Bardakta kalan son içeceği pipetle var gücünüzle sesli sesli çeker gibi... Sıkıntılı zamanların bile tadını çıkarın. Bugün sıkıntı olarak gördüklerinize ileride gülüyorsunuz. Üniversiteye hazırlık süreci kabustur mesela ama bana sorsalar o döneme dönmek ister misin, koşarak dönerim! Şimdiki nesil, çok değerli bir nesil. Geleceğe umutla bakmamızı sağlayacak bir nesil! Sorumluluklarınız çok büyük ama her şeyi başaracağınıza eminim. Üzerinizde yük hissetmeyin ama sizden çok şey bekliyoruz.

ŞİMDİKİ NESİL, ÇOK DEĞERLİ BİR NESİL. GELECEĞE UMUTLA BAKMAMIZI SAĞLAYACAK BİR NESİL! SORUMLULUKLARINIZ ÇOK BÜYÜK AMA HER ŞEYİ BAŞARACAĞINIZA EMİNİM. ÜZERİNİZDE YÜK HİSSETMEYİN AMA SİZDEN ÇOK ŞEY BEKLİYORUZ.

KISA KISA...

En son okuduğunuz kitap: **Zamir (Hakan Günday), Fink (Murat Menteş)**
En son izlediğiniz film: **Avatar**
En sevdiğiniz şehir: **İstanbul**
En sevdiğiniz yemek: **Kuru fasulye**
Unutamadığınız bir seyahatiniz: **Güldür Güldür'in ilk Avrupa turnesi**
Sizi tanımlayan bir söz: **Sarkastik**

11-E
Zeynep
TEKER

VOTRE VIE

Quand on aime, la vie est plus belle,
Quand on pardonne, la vie est plus belle,
Quand on aide, la vie est plus belle
Vous n'avez pas le temps de pleurer
Aimez ! Pardonnez ! Aidez !
Votre vie sera tellement belle !

Quand on ressent l'amour, La vie est splendide,
Quand on s'attache avec l'amitié, la vie est splendide,
Quand on respecte le droit des autres, la vie est splendide,
Vous n'avez pas le temps de vous plaindre
Ressentez ! Attachez-vous ! Respectez !
Votre vie sera tellement splendide !

11-C
Naz VANER

Yağmurlu Gece

Dedemi vakit buldukça anarım. Bazen bu eve gelirim, bazen kuş seslerini dinlerim, bazen yağmurlu havalarda radyoyu açarım.

"Kuş sesleri insana huzur verir." derdi dedem. Dedemi kaybedeli bugün beş yıl oldu. Onun evine geldim ruhunu yad etmek için. Bence kuş seslerinin İstanbul'da en çok duyulduğu yer onun evi. Ormanın içinde, gürültüden uzak, huzura yakın bir yerde evi. Salonda av tüfekleri var bolca. Dedem bir karıncayı bile incitecek adam değildi. Tüfekler dedemin dedesininmiş, öyle söylerdi dedem. O çok kuş avlar, ormana gidip domuz vururmuş.

Dedemin evinde çok anımız yoktur bizim. Evin içinde durmayı sevmezdi dedem. Hep bahçede, ormanda gezinirdik. Yağmur yağınca evde kalırdık hep beraber. Evinin yakınlarında tek tük evler ve Emine Teyze'nin çiftliği vardı ben küçükken. Oraya gider yavru kedilere süt verirdik. İnekleri sağar, tavukların yumurtalarını toplardık. Çiftlikte yapılan klasik işler işte. Ben ve Semiramis küçüktük o zaman. Eğlenceli geliyordu bize. Semiramis, kız kardeşimdir. Ankara'da o şimdi. Tıp okuyor, doktor olacak. Dedem kalp krizinden ölünce kesin karar verdi, doktor olacak.

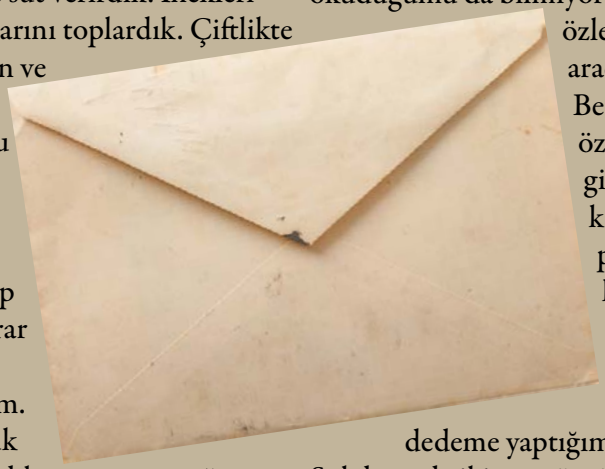

Bu evde kalmaya bayılırdım. Semiramis'le sağdaki küçük odada kalırdık biz. Tıkışırdık yatağın içine, birbirimize sarılır uyurduk. Kışın çok soğuk oluyordu o zaman. Şimdiki gibi yazın dolu yağıp kışın güneş açmıyordu. Mevsimler normaldi. Dedeme kışın geldiysek hele bir de kar yağdıysa tamamdır. İmkânı yok babamın külüstürle aşağı şehre geri inebilelim. Kalırdık dedemde. Bazen bir hafta, bazen bir gün, bazen bir ay... Kar da yağdı mı yağıyordu o zaman.

Bizim kaldığımız odanın yanında dedemin çalışma odası vardı. Yağmurlu günlerde içeriye girer, hiç çıkmazdı. Çocuk aklı, çok merak ediyordum ne yaptığını içeride.

Bir keresinde, yine kışken, şöminenin önünde dedemle oturuyorduk. O kitap okuyordu ben de resim yapıyordum. "Dede," dedim. Dedem kafasını kitaptan kaldırdı, yakın gözlüklerinin üzerinden bana bakmaya başladı. Yüzündeki ifadeyi hatırlamıyorum. O an çok merak ettiğim bir soruyu sormaya hazırlanıyordum, tüm odak noktam alacağım cevaptı. "Sen bu bizim yanımızdaki odada ne yapıyorsun?" Dedem gülümsedi, "Çalışıyorum kızım, yazılar yazıyorum." dedi. Meraklandım tabii ben, "Ne yazısı dede? Neler yazıyorsun?" diye sordum. Fazla merak başa bela mıydı bilmiyordum. Dedem hiçbir sorumuzu yanıtsız bırakmazdı. Yüzündeki gülümseme silindi. Onu mutsuz ettiğimi sanmıştım. Soruya cevap vermek istemediğini anlamış, resim yapmaya devam etmiştim. Dedem cevap vermedi. Uzunca bir süre ikimiz de sustuk, sadece şömine çıtırtıları duyuldu, sonra "Ben gökyüzüne gidince oku onları kızım." dedi.

O zaman dokuz, on yaşlarındaydım. Gökyüzüne gitmenin ölmek olduğunu biliyordum. Dedemin sözünden çıkmazdım, yine çıkmadım ve o gökyüzüne gittikten sonra, bu eve tekrar, beş yıl önce geldiğimde o yazıları okudum. Okurken küçük bir kızın merakı yoktu içimde. Neden okuduğumu da bilmiyorum. Sanırım dedemi özlediğim ve ondan bir parça aradığım bir dönemdeydim.

Beş yıl önce, dedemi özlediğim o gün, o odaya girdim. Kapının hemen karşısında büyükçe bir pencere, onun önünde kahverengi ahşap bir çalışma masası vardı. Pencerenin yanında Semiramis'le benim dedeme yaptığımız resimler duruyordu. Sol duvarda iki tane üst üste raf vardı. Üst rafta kitaplar ve fotoğraf çerçeveleri, alt raftaysa biraz daha kitap ve kutular duruyordu. Dedemin güzel ruhu hala içerideydi, köşeden beni izliyordu. Masasına yaklaştım. Ellerim titriyordu. Masanın üstünde bir adet zarf vardı. Dedemin el yazısıyla ismim yazılmıştı. Gözümden akan bir damla yaş zarfın üstüne düştü. Zarfı elime aldım ve ismimin üzerinde parmaklarımı gezdirdim. Kapının yanında kalan yeşil kaplamalı koltuğa oturdum ve kolumdaki çantamı sehpanın üzerine bıraktım. Zarfı çok sıkı tutuyordum, kâğıdın üzerinde parmaklarımın izi çıkacaktı neredeyse. Dışarıdan gelen sesle cama çevirdim kafamı. Yağmur yağmaya başlamıştı. Yağmurun damlaları cama çarpıyordu. İnciyi andıran yazısı görüş alanımı doldurduğunda gözümden bir damla daha yaş düşmemesi için gözlerimi tavana çevirdim. Titreyen bir nefes aldım ve mektubunu okumaya başladım. ►

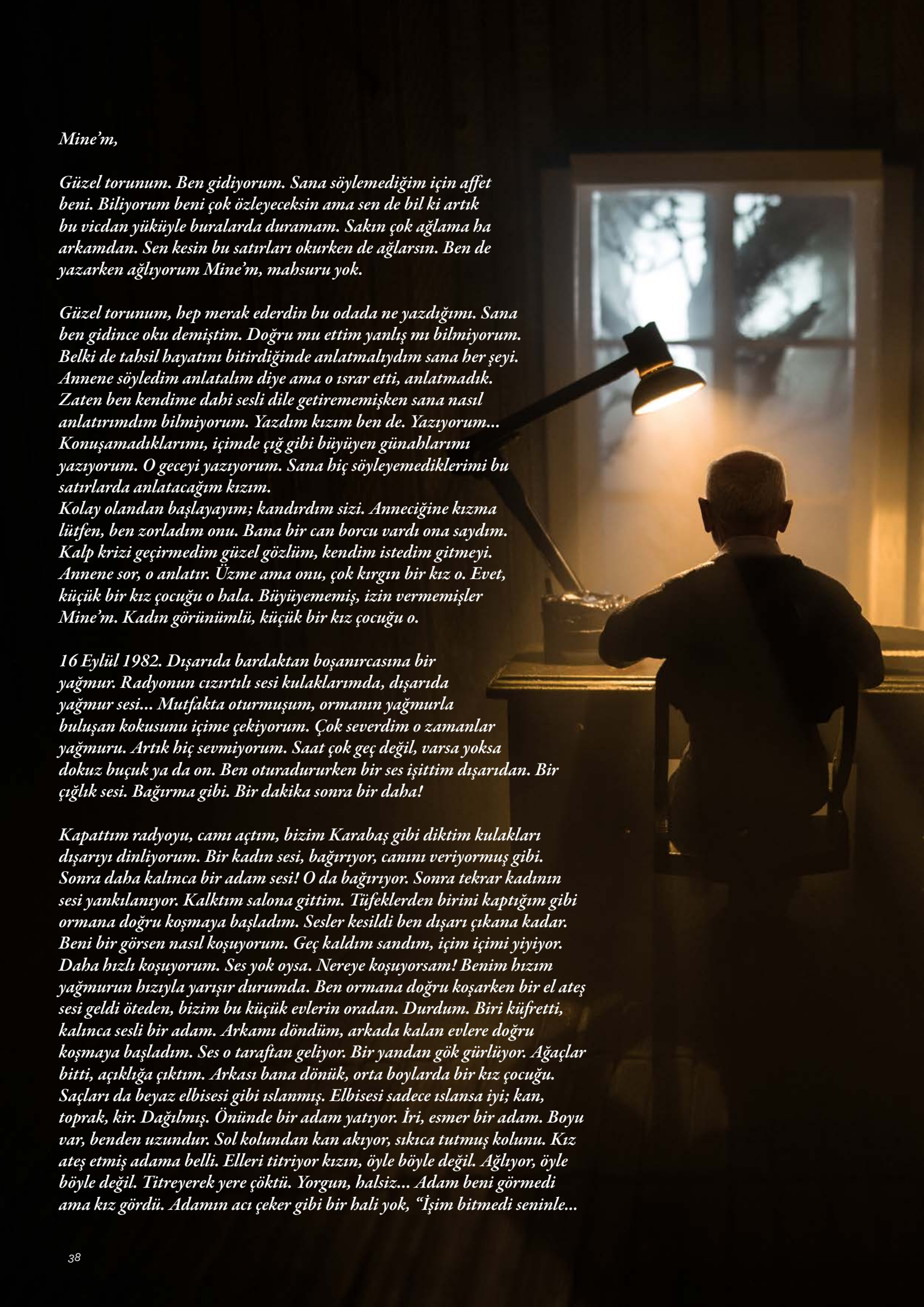

Mine'm,

Güzel torunum. Ben gidiyorum. Sana söylemediğim için affet beni. Biliyorum beni çok özleyeceksin ama sen de bil ki artık bu vicdan yüküyle buralarda duramam. Sakın çok ağlama ha arkamdan. Sen kesin bu satırları okurken de ağlarsın. Ben de yazarken ağlıyorum Mine'm, mahsuru yok.

Güzel torunum, hep merak ederdin bu odada ne yazdığımı. Sana ben gidince oku demiştim. Doğru mu ettim yanlış mı bilmiyorum. Belki de tahsil hayatını bitirdiğinde anlatmalıydım sana her şeyi. Annene söyledim anlatalım diye ama o ısrar etti, anlatmadık. Zaten ben kendime dahi sesli dile getirememişken sana nasıl anlatırımdım bilmiyorum. Yazdım kızım ben de. Yazıyorum... Konuşamadıklarımı, içimde çığ gibi büyüyen günahlarımı yazıyorum. O geceyi yazıyorum. Sana hiç söyleyemediklerimi bu satırlarda anlatacağım kızım.
Kolay olandan başlayayım; kandırdım sizi. Anneciğine kızma lütfen, ben zorladım onu. Bana bir can borcu vardı ona saydım. Kalp krizi geçirmedim güzel gözlüm, kendim istedim gitmeyi. Annene sor, o anlatır. Üzme ama onu, çok kırgın bir kız o. Evet, küçük bir kız çocuğu o hala. Büyüyememiş, izin vermemişler Mine'm. Kadın görünümlü, küçük bir kız çocuğu o.

16 Eylül 1982. Dışarıda bardaktan boşanırcasına bir yağmur. Radyonun cızırtılı sesi kulaklarımda, dışarıda yağmur sesi... Mutfakta oturmuşum, ormanın yağmurla buluşan kokusunu içime çekiyorum. Çok severdim o zamanlar yağmuru. Artık hiç sevmiyorum. Saat çok geç değil, varsa yoksa dokuz buçuk ya da on. Ben oturadururken bir ses işittim dışarıdan. Bir çığlık sesi. Bağırma gibi. Bir dakika sonra bir daha!

Kapattım radyoyu, camı açtım, bizim Karabaş gibi diktim kulakları dışarıyı dinliyorum. Bir kadın sesi, bağırıyor, canını veriyormuş gibi. Sonra daha kalınca bir adam sesi! O da bağırıyor. Sonra tekrar kadının sesi yankılanıyor. Kalktım salona gittim. Tüfeklerden birini kaptığım gibi ormana doğru koşmaya başladım. Sesler kesildi ben dışarı çıkana kadar. Beni bir görsen nasıl koşuyorum. Geç kaldım sandım, içim içimi yiyiyor. Daha hızlı koşuyorum. Ses yok oysa. Nereye koşuyorsam! Benim hızım yağmurun hızıyla yarışır durumda. Ben ormana doğru koşarken bir el ateş sesi geldi öteden, bizim bu küçük evlerin oradan. Durdum. Biri küfretti, kalınca sesli bir adam. Arkamı döndüm, arkada kalan evlere doğru koşmaya başladım. Ses o taraftan geliyor. Bir yandan gök gürlüyor. Ağaçlar bitti, açıklığa çıktım. Arkası bana dönük, orta boylarda bir kız çocuğu. Saçları da beyaz elbisesi gibi ıslanmış. Elbisesi sadece ıslansa iyi; kan, toprak, kir. Dağılmış. Önünde bir adam yatıyor. İri, esmer bir adam. Boyu var, benden uzundur. Sol kolundan kan akıyor, sıkıca tutmuş kolunu. Kız ateş etmiş adama belli. Elleri titriyor kızın, öyle böyle değil. Ağlıyor, öyle böyle değil. Titreyerek yere çöktü. Yorgun, halsiz... Adam beni görmedi ama kız gördü. Adamın acı çeker gibi bir hali yok, "İşim bitmedi seninle...

Babanın emanetisin sen bana. Gel buraya, çok güzel bakacağım sana." diyor hala. Bunları söylerken kafasını kıza doğru çevirdi. Beni gördü. Kara renkli zalim gözlerini bana dikti. Elimdeki tüfeği göremedi, sırtıma doğru tutmuştum saklıyordum. Karanlık, göz gözü zor görüyor. Kızın sesi cılız çıkıyor, "Hayır!" diyor kız, tekrarlıyor. Kızın sadece kaçmaya gücü var. Yere düşmüş, geri geri elleriyle emekliyor. Bacağıma çarptı. Sardı bacağımı, "Yardım et!" diyor. Yalvarıyor, çok çaresiz. Varsa yoksa on altı ya da on yedi yaşındadır. Çok küçük. Kafasını kaldırdı gözlerime baktı. Kara gözlerinde o güne kadar hiç görmediğim bir şey gördüm. Anlatamam bunu sana. Bütün kötü ve aciz duyguların birleşimiydi gördüğüm. Kız bana yalvarır gibi bakıyordu. Yanağı kızarmıştı, dudağından kan akıyor, yer yer yüzü morarmış. "Gel buraya." dedi, adam. Bize doğru atıldı. Kızın omuzlarından tuttum kaldırdım. "Koş," dedim, "Koş. Yukarıdaki eve." Kız kalktı ayağa, son umuduna tutunarak koştu. Adama baktım. Yerde bize doğru gelmeye çalışıyor, kendini ileri ittiriyor. Koşsam yetişemez. Adamı bıraktım orada, kızın arkasından koşuyorum ben de. Birkaç metre sonra kapattım aramızı. Kız beni ilk fark ettiğinde korktu, irkildi. Ben olduğumu anlayınca "Teşekkür ederim, çok teşekkür ederim." diye sayıklamaya başladı. Benim de ona zarar vereceğim ihtimalini göz önünde bulundurmaksızın bana teşekkür ediyordu. Ona zarar vermezdim, asla. Toprak ana kız için ağlıyor, yağmur deli gibi yağıyor. Gök gürültüsü ve yağmurun sesi acı bir melodi gibi kulaklarımızda. Eve vardığımızda kızı içeri aldım. Işıklar yanık, kapı açık kalmıştı. Aceleden ve korkudan kapatmayı unutmuşum. Kız perişan bir halde. Anlatamam sana kızım, bilmeni istemem o halini. Ağlamaktan gözleri kızarmış, kan çanağı olmuş, korkunç bir halde. Elimle içeriyi işaret ettim, geçti şöminenin önüne. Korkuyordu. Tüfeği girişe bıraktım, kızı takip ettim. Ateşe can verdim. Kıza battaniyeyi uzattım. Omuzlarına aldı. Ben de korkuyordum, o incinmiş kızı paramparça etmekten korkmuştum. Kız ateşe bakıyor, ben kıza. Kalktım, mutfağa gittim. Bir bardak su, ecza dolabından pansuman malzemelerini aldım. Salonun eşiğinden adımımı atacaktım ki tahta kapı gürültüyle çalındı. "Lan!" diye bağırıyordu zalim. Kapı kırılacaktı. Elimdekileri bıraktım tüfeğe yapıştım. Kapıyı açtım. Elindeki silahı bana doğrultmuş hırıltılı nefesler veriyor. "Kız nerede?" dedi, cevap vermedim. "Sabrımı sınama, kız nerede?" dedi tekrar. Cevap vermedim. Silahının emniyetini açtı. Hiç düşünmedim Mine. Bir an bile düşünmedim ve ateş ettim kızım. Onu öldürdüm. Ölsün istemiş miydim bilmiyorum. Kalbini hedef almak istemiş miydim bilmiyorum. Dedemden öğrenmiştim silah kullanmayı ama domuzlar içindi o, insanlar için değil.

Sen Mine'm. Sen o gece o kızın karnındaki canmışsın meğer. Ben o gece Jülide'yi öz kızım, seni öz torunum bildim. Babana aldım Jülide'yi. Oğluma. Babanın da annenin de gönlü vardı. Annen anlatır sana.

Ben Mine'm yıllar önce katil oldum. Bunun ağırlığıyla yaşayamıyorum daha fazla. İçimde öyle büyük bir duygu var ki... İçerilerde nefes alamıyorum, kendimi bağ bahçeye atıyorum güzel kızım. Karıncayı bile incitemeyen ben bir adamı öldürdüm. Her yağmur yağdığında içeri girer, o gece olanları anarım.

Beni affet Mine'm, ben kendimi affedemem ama sen affet kızım.

Deden.

10-F
Zeynap Doğa
AKGÜN

KÖKLERİ ANADOLU MUTFAĞINDA MERAKI VE BİLGİSİ UZAK DOĞU'DA "SOMER ŞEF"

Zeynep Doğa Akgün: Bilkent Üniversitesi Turizm ve Otelcilik Bölümü'nden mezun olduğunuzu ve Avustralya'da yüksek lisans eğitimi aldığınızı görüyoruz. Sizi gastronomiye yönelten süreç hakkında bilgi verebilir misiniz?

Somer Sivrioğlu: Küçüklüğümde anneannemin evinde yetiştim. Kendisi zaten çok çok iyi yemek yapardı, ben de ona yardımcı olurdum. O zamanlardan beri mutfağa meraklıydım. Annemlerin de Ataköy'de restoran barları vardı, orada mutfakta çalışıyordum. Annem ve anneannem sayesinde başladı diyebiliriz.

JAPONYA'YA PEK ÇOK KEZ GİDİP GELDİĞİM İÇİN ORADAKİ AHİLİĞE VE DEVİNİME BÜYÜK BİR SAYGIM VAR. JAPON MUTFAĞI BENİM İÇİN DÜNYADAKİ EN ÖNEMLİ MUTFAKLARDAN BİRİ.

Türk mutfağına ve dünya mutfaklarına oldukça hakimsiniz. Sizce Türk mutfağının diğer mutfaklardan farkı nedir? Dünya mutfakları arasında sizin için ayrı bir öneme sahip olan var mı, neden?

Türkiye coğrafi konumu itibariyle çok şey ifade ediyor. Anadolu kültürü ise dünyanın en kadim kültürlerinden bir tanesi. Tarımın doğduğu yer, uygarlıkların doğduğu yer, pek çok uygarlığı içinde barındıran, kardeşliğin ve bereketin topraklarıdır Anadolu. Dolayısıyla Türk mutfağının her ögesi; ürünleri, çeşitliliği, varyasyonu, besleyiciliği çok önemlidir. Uluslararası mutfaklarda ise Japon mutfağı benim açık ara en sevdiğimdir. Japonya'ya pek çok kez gidip geldiğim için oradaki ahiliğe ve devinime büyük bir saygım var. Japon mutfağı benim için dünyadaki en önemli mutfaklardan biri.

Her kültürün kendine özgü tarifleri var. Sizce önemli olan var olan tarifi en iyi ve en lezzetli şekilde yapmak mı yoksa yaratıcılığınızı kullanarak o yemeği dönüştürmek mi?

Bunun aslında en güzel yanıtını yeni Anadolu mutfağının mottosu veriyor: Geçmişe ve geleneklerine sahip çık ama yeniliğe açık ol! Yani klasik yemeklerimizi çok iyi öğrendikten sonra onları doğru bir şekilde adapte edersek yemeği geliştirebilir ve günümüz dünyasına da taşıyabiliriz.

Alanınızda birçok ödül aldığınızı, kendinize ait restoranlarınız olduğunu biliyoruz. Sizi televizyon dünyasına yönlendiren ne oldu? Bu yoğunluk sizi zorluyor mu?

Masterchef'ten önce Avustralya'da yaşıyordum ama Türkiye'den kopamıyor ve ülkeme sık sık gastronomi turları düzenliyordum. Masterchef başlıyor diye bir yazı gördüm sosyal medyada. Arkadaşıma, "Masterchef başlıyormuş, sen ekibi tanırsın, bir söylesene konuk şef olarak katılabilirim belki. Güzel bir hatıra olur." dedim. Sonrasında başka türlü gitmiş haber, biz de onu arıyorduk demişler. Olay bu şekilde gelişince "Sen buraya gel." oldu. İyi ki de gelmişim. Restoranlara gelince hem burada hem Avustralya'da çok iyi bir ekibimiz var. Ekip iyi olunca, sağ olsunlar, işi çok güzel yürütüyorlar. Ben de onlara destek olmaya çalışıyorum.

AÇIK GÖRÜŞLÜ, TÜM FARKLILIKLARA SAYGI DUYAN, DÜNYAYLA ENTEGRE OLMAYA ÇALIŞAN, ÇAĞDAŞ BİR BAKIŞ AÇISI KAZANMAMDA KÖKLERİM KADAR KADIKÖY'ÜN DE BÜYÜK BİR ETKİSİ VAR.

Açık görüşlü, tüm farklılıklara saygı duyan, dünyayla entegre olmaya çalışan, çağdaş bir bakış açısı kazanmamda köklerim kadar Kadıköy'ün de büyük bir etkisi var.

Size ait imza yemekleriniz var. Tarzınızı belirlerken nelerden ya da kimlerden ilham aldınız? Çocukluk anılarınız, dünya mutfakları ya da usta şefler gibi…

Somer Sivrioğlu: Birçoğumuzda olduğu gibi benim de tüm ailem farklı yerlerden gelip Anadolu'ya yerleşmişler. Anneanne Yugoslavya'dan, babaanne Üsküp'ten geliyor. Babamın babası ise Kırım'dan Eskişehir'e göç etmiş. Eskişehir'in en eski ailelerindendir. Orada hayvancılık ve tarım yapıyor. Annemin babası ise doktor ve Antalya'da yaşıyor. Onun da babası, Osmanlı'nın son zamanlarında Bağdat kadılığı yapmış. Önemli bir şahsiyet yani. Benim doğduğum yer ise Kadıköy. Açık görüşlü, tüm farklılıklara saygı duyan, dünyayla entegre olmaya çalışan, çağdaş bir bakış açısı kazanmamda köklerim kadar Kadıköy'ün de büyük bir etkisi var. Ayrıca Avustralyalı Greg Malouf da benim akıl hocam diyebilirim. Bildiklerinizi ve öğrendiklerinizi de birileriyle paylaşmak, gelecek nesle ve yeni yetişen arkadaşlara bir şeyler katmak adına çok önemli. ▶

2015 yılında “David Dale ile Anadolu: Türk Mutfağında Bir Macera” adlı kitabı yayımladınız. Aynı zamanda köşe yazarlığı da yaptığınızı görüyoruz. Okumanın ve yazmanın mesleğinizdeki yeri nedir?

Her meslek gibi bizim mesleğimiz de derya deniz. Okumaya ve öğrenmeye asla son vermemek lazım. Bildiklerinizi ve öğrendiklerinizi de birileriyle paylaşmak, gelecek nesle ve yeni yetişen arkadaşlara bir şeyler katmak adına çok önemli. Bu yüzden okumaya da yazmaya da devam ediyorum.

Çocuklarınızın da sizin mesleğinizi yapmasını ister miydiniz? Arkadaşlarımız arasında da bu mesleğe yönelmek isteyenler var. Onlar için tavsiyelerinizi almak isteriz.

Bu tamamen çocuklarımın kararı. Oğlum Deniz, küçükken bizimle birkaç defa çalıştı ve mesleğin zorluklarını gördü. Eğer yapmak isterlerse, öyle bir tutkuları varsa yapmalarını isterim. Ancak gördüğüm kadarıyla ikisinin de benim mesleğime karşı ciddi bir tutkuları yok. Mühim olan kendi istedikleri neyse onu yapmaları. Ben ancak onlara destek olurum ve yol gösteririm.
Bu mesleği seçmek isteyen arkadaşlara tavsiyem ise tutkulu olmaları. Eğer evinizde mutfak dışında bir yerde zaman harcamayı sevmiyorsanız, yemek yemek sizi çok ilgilendiriyorsa, harçlığınızın ya da kazancınızın ciddi bir kısmını değişik lezzetler bulmak için ayırıyorsanız, evdeyken seyrettiğiniz şeyler genelde yemek programlarıysa bu işe girin! Aksi takdirde bu işe çok ciddi bir tutkunuz yoksa işin zorluklarıyla baş etmeniz kolay olmayacaktır.

EĞER EVİNİZDE MUTFAK DIŞINDA BİR YERDE ZAMAN HARCAMAYI SEVMİYORSANIZ, YEMEK YEMEK SİZİ ÇOK İLGİLENDİRİYORSA, HARÇLIĞINIZIN YA DA KAZANCINIZIN CİDDİ BİR KISMINI DEĞİŞİK LEZZETLER BULMAK İÇİN AYIRIYORSANIZ, EVDEYKEN SEYRETTİĞİNİZ ŞEYLER GENELDE YEMEK PROGRAMLARIYSA BU İŞE GİRİN!

Yemek yapmak kadar yemeyi de çok sevdiğinizi biliyoruz. Hayatımda olmazsa mutlu olamam diyeceğiniz yemekler var mı, varsa bunlar nelerdir?

Aklıma ilk gelen karnıyarık ve pilav oldu. Gerçekten çok severim. Genelde sulu yemekleri tercih ederim. İyi yapılmış kebapların da ciddi şekilde fanıyımdır.

"Hayat kaç defa düştüğünü değil, kaç defa kalktığını yazar." diye bir söz vardır. O yüzden düşüşlerimde ayağa kalkabilmek için inatçılığın çok faydası oluyor. Bırakmayı da bu yaşımda, yavaş yavaş öğreniyorum. Onu da öğrenmek lazımmış ve bazı şeyleri bırakmak lazım ki yeni kapılar açılsın.

"HAYAT KAÇ DEFA DÜŞTÜĞÜNÜ DEĞİL, KAÇ DEFA KALKTIĞINI YAZAR." DİYE BİR SÖZ VARDIR. O YÜZDEN DÜŞÜŞLERİMDE AYAĞA KALKABİLMEK İÇİN İNATÇILIĞIN ÇOK FAYDASI OLUYOR. BIRAKMAYI DA BU YAŞIMDA, YAVAŞ YAVAŞ ÖĞRENİYORUM. ONU DA ÖĞRENMEK LAZIMMIŞ VE BAZI ŞEYLERİ BIRAKMAK LAZIM Kİ YENİ KAPILAR AÇILSIN.

Alanınızda bu başarıyı elde etmenizde size en çok hangi özellikleriniz yardımcı oldu ya da size zorluk çıkaran özellikleriniz var mıydı, başarınızın gerçek sırrı nedir?

Hepsinin cevabı aynı aslında: inatçılık. Ben yapı olarak inatçı bir insanım, takıldığım şeye tutunurum. Bunun hem zararı hem de faydası var. Faydası vazgeçmemek oluyor. Tabii ki zaman zaman düşüyoruz zaman zaman da kalkıyoruz. Yapı itibariyle bırakma konusunda zorlanan bir insan olsam da kendimi geliştirmeye çalışıyorum.

KISA KISA KISA...

En son okuduğunuz kitap:
Amsterdam (Başar Başaran)
En son izlediğiniz film:
Everything Everywhere All at Once
En sevdiğiniz şehir:
İstanbul
Unutamadığınız bir seyahatiniz:
Japonya seyahatlerim
Sizi tanımlayan bir söz:
İnatçı

9-E
Ece ŞEBER

STANLEY KUBRICK

BEYOĞLU'NDA!

Yönetmen Stanley Kubrick'in bugüne kadar yapılmış en kapsamlı sergisi İstanbul Sinema Müzesine konuk oluyor. Sergiyi 1 Ekim 2022 – 1 Mart 2023 tarihleri arasında ziyaret edebilirsiniz. Dünyanın en büyük üçüncü sinema müzesi olan İstanbul Sinema Müzesi, İstiklal Caddesi'nin göbeğinde bulunan bir müze. Kubrick sergisinin Türkiye'ye gelmesi için büyük emek veren İstanbul Sinema Müzesi ekibi, Kubrick ailesi ile iletişime geçerek ortalama bir buçuk yıl hazırlık sürecine girmişler. Uzun süren hazırlık sürecinin ardından serginin açılışına Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy, Nulook Yönetim Kurulu Başkanı Muzaffer Yıldırım, Stanley Kubrick'in kızı Katharina Kubrick ve Stanley Kubrick filmlerinin yapımcısı olan Jan Harlan da katılmış ve Katharina Kubrick, sergiyle ilgili duygularını *"24 saat önce İstanbul'a geldim. Burada olduğum için çok heyecanlıyım. İstanbul'un farklı stilleri içinde barındıran atmosferi gerçekten büyüleyici. Aynı zamanda şu an içinde olduğumuz bina şahane. Sinema ve filmler hayatımızın bir parçası. Bu bilince sahip olarak devletin bu tür sanatsal çalışmaları destekliyor olması muhteşem. Kubrick Sergisi, şu an yirmi ikinci durağında ve bir buçuk milyon izleyiciye ulaştı. Daha çok gezmesi için şans diliyorum."* şeklinde belirtmiş.

Sergiden de edindiğim izlenimler doğrultusunda sizlere Stanley Kubrick'i tanıtmak isterim.

1928
BİR DAHİ DOĞUYOR...

26 Temmuz 1928'de New York'un Bronx ilçesinde Yahudi bir ailenin ilk çocuğu olarak dünyaya gelen Kubrick, okul hayatında hiçbir zaman başarılı bir çocuk olmadı ve genç yaşta, eğitim sistemini eleştirmeye başladı. İçinde bulunduğu eğitim sisteminin "öğrencilere motivasyon olarak korku vermesi"ni daima yanlış buldu.

1941
SANAT YOLCULUĞU VE BİRTAKIM ARAYIŞLAR

Kubrick'in kariyeri, babasının ona daha on üç yaşındayken hediye ettiği fotoğraf makinesiyle başladı. On yedi yaşındayken "Look" dergisi için fotoğraflar çekmeye başladı. İleriki yıllarda çektiği belgeseller ile sinema dünyasına ilk adımını atmış oldu.

Kubrick, üniversite eğitimi almak istiyordu ancak kötü notları yüzünden onu hiçbir üniversite kabul etmiyordu. O da kaçak bir şekilde ve uzun bir süre Columbia Üniversitesinde derslere girdi. Satranca merak sardı ve satranç maçları yaptı. Bu maçlardan kazandığı paralarla gidip film izledi. Onun satranç merakı, yıllar sonra filmlerinde yer buldu. 1968 yapım olan *"2001: A Space Odyssey"* filminde satranç motifli bir sahne bulunuyor.

1953
SERÜVEN BAŞLIYOR...

Kendi çapında kısa filmler yapan Kubrick, en iyi film eğitiminin film çekmekten geçtiğini görüşündeydi. Çektiği kısa filmleri satarak elde ettiği parayla ilk uzun metrajlı filmi olan *"Fear and Desire"*ı çekti. Çok sonraları ise bu filmden nefret ettiğini, en kötü eseri olduğunu söyledi ve filmin tüm kayıtlarını satın almaya çalıştı. 1955 ve 1956'da çektiği noir filmleri *"Killer's Kiss"* ve *"The Killing"* çok beğeni topladı ve Kubrick, yavaş yavaş ünlenmeye başladı.

1950'ler sinema dünyasında film yıldızları, bir filmin başarısını etkileyen en önemli unsurdu. Zamanın yıldızlarından olan ve Kubrick'in çalışmalarını çok beğenen Kirk Douglas, yapımcısına onunla çalışmak istediğini söyleyince Kubrick ve Douglas, trajikomik bir savaş hikayesi olan *"Paths Of Glory"* ile epik bir savaş ve aşk hikayesi olan *"Spartacus"*u çektiler. Kirk Douglas ve bu iki filmin yapımcıları daha sonra Kubrick'in, *"çalışması çok zor olan, film üzerinde tamamen hakimiyet isteyen, senaryoda ve sahnelerde bolca değişiklik yapan, aşırı mükemmeliyetçi ve*

▶

detaycı" olduğunu açıkladılar. Hatta Kubrick'in görüntü yönetmenini setten kovup kendisinin işi devraldığı biliniyor.

1964
SİNEMADA BIG BANG

Hollywood ile anlaşamayan Kubrick, hayatının geri kalanını geçireceği İngiltere'ye taşınır ve kariyerine burada devam eder. Vladimir Nabokov'un aşk ve şehvet üzerine tartışmalı bir incelemesi olan *"Lolita"* adlı romanını beyaz perdeye uyarlayan Kubrick, o zamanki popüler kültür algısına göre uygunsuz, filmlerde işlenmemesi gereken bir konuya değiniyordu ve her film türünün sınırlarını zorluyor, birbirine benzemeyen sanat eserleri ortaya koyuyordu. Film eleştirmenleri ve sinemacılar ise Kubrick'i anlamıyor ve eleştiriyordu.
1964'te çektiği ve bir soğuk savaş kara komedisi olan *"Dr. Strangelove or: How I learned to stop worrying and love the Bomb"* adlı filmi Küba füze krizi sırasında, nükleer çağ ve soğuk savaş paranoyasının zirvesindeyken vizyona girdi ve film, Kubrick'in IMDB'si en yüksek filmi oldu. Kubrick'in cesaretinin ve müthiş hikâye anlatıcılığının ilk göstergelerinden olan film, aynı zamanda Kubrick'in ilk Oscar adaylığı oldu.

Kubrick, sonraki dört senesini, tüm zamanların en iyi filmlerinden olan ve "bilim kurgunun babası" olarak kabul edilen şaheseri *"2001: A Space Odyssey (2001: Bir Uzay Macerası)"*i çekerek geçirdi. Birlikte çalıştıkları Arthur C. Clarke'ın unutulmaz kısa öyküsüne dayanan metafizik bilim kurgu destanı, üç bölümden oluşuyor ve filmin ilk bölümü bundan dört milyon yıl öncesinde geçiyor. Bir grup primat, ıssız bir yerde yemek için kavga etmektedirler. Kavgaları, yanı başlarında aniden beliren esrarengiz bir siyah taş sebebiyle bölünür. Aniden beliren bu taş, primatların ilk defa bir alet kullanmasını sağlayacak ve insanlığı filmin ikinci bölümüne götürecek olan "zekâ"nın doğuşunu sağlayacaktır. Aynı siyah taş, filmin ikinci bölümü olan ve 2001 yılında geçen hikâyede astronotlar tarafından Ay'ın yüzeyinde keşfedilecektir. Filmin gala gösteriminde tam 241 kişi salonu terk etmiştir. Bu kişiler arasında, filmle ilgili olarak "Birisi bana bunun ne hakkında olduğunu söyleyebilir mi?" diyen başarılı oyuncu Rock Hudson da bulunuyor.

Film hakkındaki bir diğer ilginç detay ise Ay'daki sahneleri tasvir eden çekimlerin bir yıldan uzun sürede ve henüz insanoğlu Ay'a ayak basmadan önce tamamlanmış olmasıydı. NASA'nın Ay'a inişlerinin hepsinin sahte olduğu ve Kubrick'in hepsini filme aldığına dair söylentiler de bulunuyor. Kubrick'in

kendisi, yaşadığı süre boyunca insanların kafasının karışık olmasını istediğinden bu konudaki soruların hiçbirini aydınlatmadı.

1980
RAHATSIZ EDİCİ FİLMLER KUŞAĞI

Stanley Kubrick'in dokuzuncu ve en çok tartışılan filmi olan *"A Clockwork Orange (Otomatik Portakal)"* 1971'de çekilmiştir. Anthony Burgess'in aynı adlı romanından uyarlanan filmin aslında, Kubrick'in iki epik filmi "olan *"2001: A Space Odyssey"* ve (hayata geçirilemeyen) *"Napoleon"* arasında çekilecek, küçük bir yapım olması bekleniyordu. Ancak bugün bakınca *"A Clockwork Orange"*ın adını sinema tarihinin kült mertebesine ulaşmış filmler arasında görüyoruz. Modern toplumda geçen film, ahlaki değerlerle ve endüstri sonrası toplum ile dalga geçen ve kendi kendine bunu bir yaşam felsefesi haline getiren bir gencin (Alex) hikayesi. Alex; gündüzleri orta üst sınıf ailesinin sağladığı ayrıcalıklı bohem hayatın keyfini süren, geceleriyse lideri olduğu çeteyle şiddet dozu yüksek suçlar işleyen biridir. Uyuşturucu, hırsızlık, tecavüz ve cinayete dayalı bir eğlence anlayışının hâkim olduğu bir ortamda çetesi tarafından yüzüstü bırakılan Alex, suçüstü yakalanıyor. Hapisten çıkmak için her şeyi göze alan genç adam, ülkenin başında bulunan siyasal partinin seçimi kazanmak için kullandığı "Suçluları Topluma Yeniden Kazandırma" programı için kobay olarak seçilir. Eğer program başarılı olursa Alex serbest bırakılacaktır. Bakan ise Alex'i, sokakları suçtan nasıl arındırdığını göstermek için kullanarak bundan politik avantaj sağlar. Program boyunca Alex'in elleri ve kolları bağlanır, gözleri iğnelerle hiç kapanmayacak şekilde tutturulur ve Nazi soykırım görüntüleri Beethoven'ın 9. Senfonisi eşliğinde izletilir.

Kubrick'in bir sonraki filmi olan *"Barry Lyndon"*ı Stanley Kubrick kendisi yazıp yönetmiştir. William Makepeace Thackeray'ın 1844'te yazdığı *"The Luck of Barry Lyndon"* (Barry Lyndon'ın Talihi) romanından uyarlanmıştır. Film, tamamen mum ışığı kullanılarak çekilmiştir. 18. yüzyılda meydana gelen 7 Yıl Savaşları sırasında İrlandalı Redmand Barry'nin soylu bir kadınla evlenerek Barry Lyndon adını almasını ve soyluların arasında girmesini ancak hırslarına yenik düşerek eski konumuna dönmesini konu alır.
Sonraki filmini ise hepimiz bir yerden duymuşuzdur. Özellikle "Here's Johnny!" sahnesini bilmeyen yoktur. Kubrick'in en popüler filmidir *"The Shining"*. 1980'de çekilen efsanevi korku filmi Stephen King'in aynı adlı romanından uyarlanmıştır. Başrollerinde Jack Nicholson, Shelley Duvall ve Danny Lloyd'un yer aldığı film, yazar Jack Torrance'ın, kış sezonunda kapalı olan Overlook Oteli'nin bakımını üstlenerek ailesiyle birlikte otele taşınması sonrasında gelişen ▶

birtakım doğaüstü olayları konu alır. Yeni bir film çekmek için hikâye arayışı içinde olduğu bir dönemde Stephen King'in The Shining romanının kendisine ulaşması sonucunda hazırlıklara başlayan Stanley Kubrick'in mükemmeliyetçi yapısı ve titiz çalışma tarzı, özellikle oyuncular için çekim sürecinin adeta kâbus gibi geçmesine neden olmuş. Hatta çekimlerde Shelley Duval'ın saçları dökülmeye başlamış. Çekimler sırasında doğaçlama olarak ortaya çıkan meşhur *"Here's Johnny!"* repliğinin yer aldığı kapı kırılma sahnesinin çekimleri üç gün sürmüş ve bu sahne için toplamda altmış kapı kullanılmış. Film, Kubrick'in ustalıkla kullandığı steadicam tekniğinin sinemadaki ilk örneklerindendir.

1999
BİR EFSANENİN SONU

Kubrick'in son filmi olan *"Eyes Wide Shut"*ın hazırlık aşaması tam olarak yirmi dokuz yıl sürer. Kubrick, filmin senaryosunu hazırladıktan sonra dünyanın bu filme hazır olmadığını dile getirir ve film, on iki yıl sonra 1999'da vizyona girer. Aradaki boşlukta Vietnam Savaşı'nı konu alan *"Full Metal Jacket"* çekilir. Full Metal Jacket, her Stanley Kubrick filmi gibi müthiş detaylı bir çalışmanın sonucu ortaya çıkmış bir başyapıttır. Vietnam Savaşı'nı konu alan birçok film arasında bu filmin yeri ayrıdır kesinlikle. Kubrick bu filmde, savaşın aksiyonundan ziyade, bireyler ve dolayısıyla toplum üzerindeki etkileriyle ilgilenir. Bunu yaparken ortaya çıkardığı yıkıcı anlatı öylesine güçlüdür ki savaşın etkisi seyirci tarafından da sonuna kadar hissedilir. Kubrick'in uçak korkusu yüzünden Güney Vietnam'da olması gereken film seti, Londra'nın varoşlarında kurulur. Geniş bir orman oluşturmak zorunda kalan film ekibi, tropikal bir hava yaratabilmek için İspanya'dan palmiyeler getirtir. Mekânın Londra olduğunun fark edilmemesi için toplu mezar sahnesinde duman bulutları kullanılır. Bu, New York'ta geçen Eyes Wide Shut'ın da aynı sebepten dolayı Londra'da çekilmesine neden olmuştur. Kubrick *"Eyes Wide Shut"*ı en iyi filmi olarak nitelendiriyor. Çekimleri dört yüz gün süren film, "çekimi en uzun süren film" rekoruna sahip.

Kubrick son filmi *"Eyes Wide Shut"* vizyona girmeden hayatını kaybetmiştir. Öldüğünde yetmiş yaşında olan

Kubrick'in ölüm sebebi ani kalp krizi. Bazı rivayetlere göre ise *"Eyes Wide Shut"* filminde ifşa ettiği gizli bir tarikat tarafından öldürüldüğü.

KUBRICK SİNEMASINDA SEMBOLLER

Kubrick'in filmleri incelendiğinde her sahnenin köşesinde bir anlam, bir mesaj yattığını görebiliyoruz. Bir Stanley Kubrick filmi, bir kez izlemekle anlamlanlandırılamaz. Renkler, müzik kullanımı, prodüksiyon, ışık kullanımı ve geriye kalan her detay... Kuşkusuz, Kubrick'in mükemmeliyetçi oluşu onu bu kadar büyük bir sanatçı yapan özelliklerinden biri. İşte Kubrick'in filmlerinde kullandığı sembollere iki örnek:

SÜT Süt, masumiyet ve çocukluğu simgeleyen bir kavramdır. Kubrick filmlerinde süt, toplum içinde maskülenlik kavramına uymayan ya da o olgunluğa ulaşamamış erkek karakterler tarafından içilmektedir. Örnek olarak *"Rebel Without A Cause"*da James Dean'in karakteri ve *"No Country For Old Men"*de Javier Baldmen'in karakterini verebiliriz. Alex ve çetesini süt içerken görmemizin nedeni ise çetenin çok fazla suç işleyerek günahkâr olmaları, masumiyet ve saflığı tüketerek yok etmeleridir.

BAKIŞLAR Stanley Kubrick filmlerinde izleyiciyi etkileyen önemli unsurlardan biri karakterlerin attığı etkili ve izleyiciyi derinden sarsan dik bakışlardır. Özellikle *"The Shining"* filminde, akıllara durgunluk veren performansı ile adından uzun süre söz ettiren Jack Nicholson'ın canlandırdığı delirmiş Jack Torrance karakterinin bakışları, filmi izlerken gözümüze çarpan bir unsurdur. İzleyicinin karakterlerle göz göze gelmesini sağlayıp izleyicide rahatsız edici bir his yaratan bu tekniğe *"The Kubrick Gaze"* deniyor.

KIRMIZI Kırmızı; Kubrick'in filmlerinde her yerdedir, daha çok tehlike ve tehdit sahnelerini simgelemek için kullanılır.

YEŞİL Yeşil onun filmlerinde yaşam ve ölümü temsil eder.

TURUNCU Turuncu, Kubrick tarafından yıkımı simgelemek amacıyla kullanılmıştır. ▶

YÖNETMENLERİN AĞZINDAN STANLEY KUBRICK

Tüm zamanlarının en etkili yönetmenlerinden olan Kubrick, birçok yönetmene ilham kaynağı olmuş ve sinema tarihine izini bırakmıştır. Kubrick'in sanatından ilham almış birkaç yönetmenin onun hakkındaki sözlerine bir göz atalım:

STEVEN SPIELBERG

(E.T. , Schindler's List, Saving Private Ryan)

"Kubrick'i özel yapan ilk şey, aynı filmi hiçbir zaman tekrarlamamasıydı. Her filmi farklı bir tür, dönem, hikâye ve ayrı bir risk. Onun filmlerine baktığımızda hepsinin ortak bir yönü var: zanaat. Zanaatı müthiş... Işık, tekerlekli atışlar, vinç hareketi, Barry Lyndon'daki yakınlaştırmalar, sahneleri çerçeveleyişi, sıcak camların arka ışık oluşu... Tarihte kimse Kubrick kadar iyi film çekemez. Ancak bazen Kubrick'in hikayeleri anlattığı biçim, bizim hikayeleri duyduğumuz biçime ahlaksal olarak tersti. Bu, onun özgün hikâye anlatış biçimiydi ve bunu herkesten çok farklı olmak istediği için değil, geleneksel hikâye anlatış biçimini değiştirmek istediği için yapıyordu. Bana hayatının son yıllarında biçim hakkında konuştuğumuzda derdi ki, 'Niye bütün hikâyeler aynı şekilde anlatılmak zorunda? Biçimi gerçekten değiştirecek bir film yapmak istiyorum!' Onun amacı hikâyeleri farklı bakış açılarla anlatmaktı."

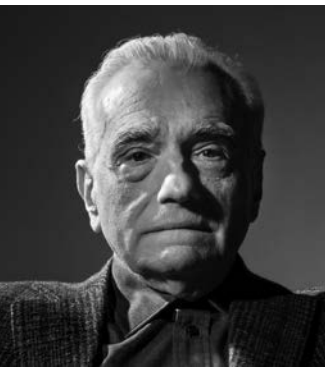

MARTIN SCORSESE

(Taxi Driver, Shutter Island, Raging Bull)

"Aslında düşünüyorum ki sinemaya bir filme dahil olmak, kendimizi birkaç saatliğine o ekranda kaybetmek, bir anlamda insan olmanın nasıl bir şey olduğunu anlamak için gidiyoruz. Daha sonrasında karşımıza belli türde filmler çıkıyor; onları izlediğimizde tamamen şok oluyoruz, hayata, insan olmaya bakış açımızı değiştiriyorlar ve bazen de dokunulmasını istemediğimiz yerlere dokunuyorlar, bizi kışkırtıyorlar ve bu iyi bir şey. Kubrick; gerekirse aynı sahneyi defalarca çekerdi, sahneyi tekrar çekmek için daha fazla zaman bulmaya çalışırdı ve sonuna kadar giderdi."

CHRISTOPHER NOLAN

(Interstellar, Inception, The Dark Knight)

"2001: A Space Oddysey'i ilk izlediğimde çocuktum. Star Wars'ın muazzam başarısının ardından sinemalarda tekrar yayınlanmıştı. Babam beni Leicester Sinemasına götürmüştü. Daha sonrasında film, benim için sinemanın gücüne ufuk açıcı bir tanışmaya dönüştü, sinemanın yapabileceklerine şahit oldum. Ekranın büyüklüğünü, huşu duygusunu hatırlıyorum. Kubrick, diğer sinemacılara göre filmlerin potansiyelini daha iyi anlamıştı. O, ekranın bizi her yere götürebileceğini ve her şeyi yaptırabileceğini anlıyordu. Onun için hiçbir kural yok. Kubrick'in yarattığı şey tamamen sinemasal bir deneyim."

10-E
Naz
ŞİMŞEK

MAVİ

Mavi, denizde saklı
Mavi, bulutlarda
İçimizdeki umut ışığında
Her yerde mavi saklı...

Umudun olduğu yerde bulut,
Bulutun olduğu yerde deniz,
Denizin olduğu yerde mavi saklı...

Güneş açıp bulutlar gözüktüğünde,
Gökyüzüne bakıp bir "Oh!" çektiğinde
Mavi görür insan...

Mavi huzur,
Mavi umut,
Mavi gökyüzüdür.

10-F
Duru
BAYSAL

10-E
Ece
ÖZBAKIR

DÜNYA HİKAYELERİ İSTANBUL'DA ANLATILIYOR!

Bienal, Fransızcada "her bir diğer yıl" anlamına gelen ve iki yılda bir düzenlenen etkinliklere verilen addır. İstanbul Kültür Vakfı, 1987'den beri farklı ülkelerden sanatçılar ve izleyiciler arasında sanat aracılığıyla İstanbul'da bir buluşma noktası oluşturmayı amaçlayan İstanbul Bienal'ini düzenliyor. Bienal müzeleri, yılaşırı düzenleniyor ve her seferinde farklı temalar seçiliyor. Geçen yıl covid-19 sebebiyle iptal olan bienal, bu yıl sanatseverlerle tekrar buluştu. Biz bienalin gerçekleştiği müzeleri ilk defa gezdik ve oldukça bilgilendirici, farklı bir deneyim oldu bizim için.

Bu seneki bienalin teması "temasızlık"tı. Bienalin belli bir temaya sahip olmaması birtakım tartışmalara neden olmuş olsa da projenin sahipleri bu duruma bir açıklama getirmiş. Bu yıl, diğer yıllardan farklı olarak belli bir tema etrafında bir araya getirilen bir sergidense çözülerek etrafına can veren "kompostlaşma" sürecini göstermek istemişler.

MÜZE GAZHANE

Hasanpaşa Gazhanesi, İstanbul'un son gazhanesi olarak 1892 yılında hizmet vermeye başlamış. Bir yüzyıl kadar şehrin aydınlatma ve yakıt ihtiyacını karşılamış. Zamanla teknolojisi eskidiği için üretime son verilmiş. 9 Temmuz 2021 tarihinde kültür-sanat odaklı bir "yaşam alanı" konseptiyle ziyaretçilere kapılarını açmış.

Müze Gazhane, bizim ziyaret ettiğimiz ilk müzeydi. Müzede iki sergi bulunuyordu. Birinci sergi gelişmemiş toplumlara yapılan yardımları ve sosyal dayanışmayı, ikinci sergi ise iklim değişiklikliğini anlatıyordu. Müzede bulunan projeler arasında bizde en çok iz bırakan çalışma, birinci sergide yer alan "Endonezya Gezici Kütüphane Ağı"nda çalışan yazar ve sosyal girişimci Nirwan Ahmed Arsuka tarafından toplumun okuma yazma oranını artırmak için yapılan bir sosyal yardımlaşma projesiydi. Bu projede; ulaşımı zor kıyılara ve kırsal alanlara kitap taşımak için el arabası, at, motosiklet ya da tekne gibi yaratıcı ulaşım yöntemleri kullanılıyordu. Bizce kitap okumak bir insanın yapabileceği en yararlı ve özel aktivitelerden bir tanesi. Bu proje; kitaplara ulaşmaya imkânı olmayan bir sürü insana, özellikle de çocuklara, kitaplara ulaşma imkânı sağlamış. Sergide, kitapları gören çocukların tepkilerini ve düşüncelerini içeren bir video da vardı. Bizim kolayca ulaşabileceğimiz ve modern çağda göz ardı edilen kitapların, dünyanın ücra köşelerinde yaşayan insanlar üstünde sahip olduğu etkiyi görmek ve onlar için kitaplara ulaşmanın bu kadar zor bir deneyim olduğunun farkına varmak bizi çok etkiledi ve konu üzerine düşündürdü. Ayrıca Arsuka bu projeyi düzenlerken özgürlük hissini paylaşma düşüncesini ilke edinmiş.

▶

Müzede bu projenin dışında modernize hayata uyum sağlayamamış ülkelerdeki çocukların yaptıkları çalışmalar da vardı. Bunlara örnek olarak Gladys Koherama ve Coromoto Rakanama'nın vücutlarını ve sepetleri süslemek için kullanılan geleneksel tasarımlarla boyanmış kapağa sahip, sırtı ıskartaya çıkmış oklardan tutturulmuş el yapımı defterlerini gösterdikleri fotoğrafları vardı.
İkinci sergi olan iklim müzesinde ise açık sözlü olmak gerekirse çok az hatta neredeyse hiçbir proje ya da eser yoktu. Sadece ozon tabakası incelmesi ve geçmişteki iklim değişikliklerinin nedenlerinin anlatıldığı bilgi panoları vardı. Geri kalan kısımlar ise sadece birkaç ağaç fotoğrafıyla kaplıydı.

PERA MÜZESİ

Gezdiğimiz ikinci müze, Pera Müzesiydi. Bienal yerleri arasından en sevdiğimiz müze bu oldu. En sevdiğimiz proje ise dördüncü katta bulunan "Kadının Kamusal Hayatı" projesiydi. Nepal Halk Kütüphanesinin Nepalli kadınlara vakfettiği bir arşiv oluşturma amacıyla bir araya getirilen malzemeleri sergilemişlerdi. Bu projeyi toplu direniş öykülerinin buluşma noktası olarak da genelleyebiliriz. Esasen proje, kadınların geçmişini yad etmeye yönelik tarihsel açıdan görünür hale gelmenin özgürleşme mücadelesine katkıda bulunacağı

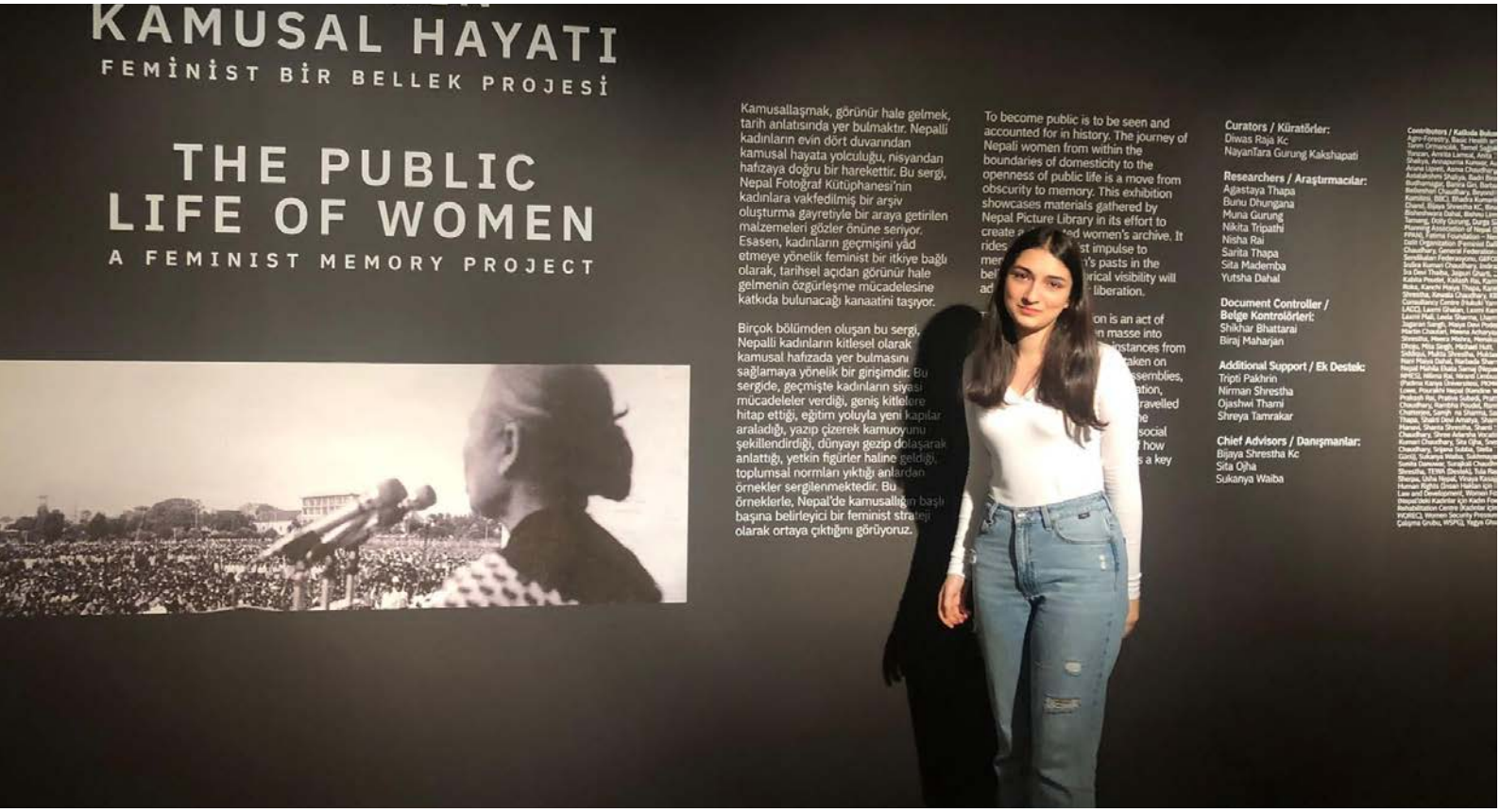

kanaatini taşıyor. Arşivin içinde kadınların yazdığı ilk dergiler, kitaplar ve çizgi romanların aldığı ödüller ve başarılarının belgeleri bulunuyordu. Mechiki Didi (Doğu'dan gelen kız kardeş) lakabıyla tanınan Saraswati Rai'nin 1950'ler boyunca Ilam'daki kız çocukları için seferber olduğu ve 1959 yılı seçimlerinde aday olmak istediğinde partinin erkek liderlerinden zamanlamanın doğru olmadığı cevabını aldığı halde ertesi sene, Panchayat kadın örgütünün Ilam başkanlığına seçilmesinin ve ülkeyi karış karış gezerek kadınlarda okuryazarlık oranının artmasıyla bu toplumsal ayrımcılığa karşı bir bilinç oluşmasını sağlarken çekilen fotoğraflar vardı.

Bir halkın kadınları için böyle güzel şeyleri saklaması ve onlara verdiği değeri diğer insanlara da göstermesi bizim çok hoşumuza gitti çünkü şu an bile bazı ülkeler kadınlarına değer vermiyor ve ayrımcılık yapıyorlar. Onların sosyal hayatını kısıtlıyor ve eğitim görmelerine izin vermiyorlar. Bu gibi cinsiyetçi yaklaşımlara rağmen insanların bunlara dur dediğini ve karşı çıktığını görmek gerçekten insanın içini ısıtıyor.

Hoşumuza giden bir diğer eser ise Alice Miceli'nin "Derinlerde (mayın tarlaları): Bosna ve Kamboçya" adlı eseri idi. Bu çalışmada Alice Miceli, insan çatışmalarının toplumsal ve doğal peyzajlardaki fark edilebilir ama hemen göze çarpmayan kalıntılarına dikkat çekmek istemiş. Bu süreçte, varlık ile yokluk sorgulanmaktadır. Miceli'nin bienalde sunduğu

bu çalışma, fotoğraf dosyalarından seçilmiş iki seriden oluşuyor ve dünyanın halen en ölümcül alanları olan Kamboçya, Bosna, Kolombiya ve Angola'daki dört mayınlı bölgeyi konu alıyor. Miceli aynı zamanda bu görsellerle sessizlik ve terk edilmişliği yakalamak istediğini belirtmiş. Resimlerle ilk karşılaştığımızda hepsinin aynı fotoğraf olduğunu ve aynı karenin birçok defa çerçevelenip asıldığını sandık. Ancak yazarın röportajını ve tur rehberini dinleyince durumun bundan ibaret olmadığını anladık. Çok düşünülmüş, ince ve eşi benzeri olmayan bir proje olduğunu düşünüyoruz. Bu kadar farklı projeleri görmek insanı şaşırtıp mutlu ediyor gerçekten. Müzeyi gezdikten sonra bir kahve içmek veya lezzetli bir tatlı yemek isterseniz Pera Cafe'ye uğramanızı öneririz.

MERKEZ RUM LİSESİ

Bienal gezimizdeki üçüncü ve son durağımız Merkez Rum Lisesiydi. Lise, İstanbul'da maddi durumu yetersiz kız çocuklarını okutmak için 1850'de inşa edilmiş. Gezdiğimiz bütün müzeler arasından en çok merak ettiğimiz müze, Merkez Rum Lisesiydi. 19. yüzyıl havalarını, eskiden kalan anılarla yaşanmışlık dolu odalarını gezmek çok güzeldi fakat gördüğümüz şeyler eski okul sıralarından ve boyası dökülmüş duvarlardan ibaretti. Sergi, çok küçük bir alandaydı ve okulun sadece çok küçük bir bölümünü görebildik. Sergilenen eserlerden bahsedecek olursak da çok az eser vardır diyebiliriz. Lisenin arkasına doğru çok güzel gözüken ama girmemizin yasak olduğu bir oda vardı. Sadece çok az bir kısmını görebiliyorduk. Görebildiğimiz kısımda mavi, kırmızı ve yeşil elbise giyen üç tane cansız manken vardı. Köklü bir tarihe sahip olan bu okulda daha fazla eserin sergilenmesini hayal etmiştik.

Bienalle ilgili izlenimlerimiz bunlar. Bu, bizim ilk bienal deneyimimizdi. Önümüzdeki yıl yapılacak olan bienali şimdiden merakla beklemekteyiz.

12-B
Karahan
AKINCI

ANNEMİN YANI

Vardır güzel sözleri,
Doldurur gözleri...

Adeta vardır melek sesi,
Beni benden alır dedikleri.

İsmi gibidir kendisi.
Zarif bir kadındır kendisi.
Aynı zamanda boyludur da
Karşısındakini iyi bilir etkilemeyi.

Kar soğuğunu kaldırır üstümden cümleleri...
Odamda açan bir çiçek gibidir bakışları...
Ferahlatır nefesimi.
Daralmışken iyi gelir dedikleri...

Kalbim ve zihnim zordayken
Artık gideceğim tek yer var,
O da biricik annemin yanı...

Bir kere uzattığı o el,
Bin düşüşe tabi...

11-D
Lal TORUN

OPERADAKİ HAYALET

"Phantom Of The Opera" adlı film aslında 1910'da Gaston Leroux tarafından yazılmış aynı ada sahip bir kitaptan esinlenerek çekilmiştir. 2004'te çekilen filmden önce 1925'e kadar giden filmler vardır. Her filmin arasında farklılıklar vardır ama 2004 müzikalinde başka bir set düzeni, müzik ve şarkı kalitesi var.
Phantom Of The Opera, Phantom'ın (opera hayaleti) Christine'e duyduğu sevgi ve Christine'in Phantom ile Raoul arasında seçim yapamamasıdır. İki karakter de Christine için farklı şeyleri simgeler.
Christine Daaé için seçilen oyuncu Emmy Rossum, Raoul karakterini oynayan Patrick Wilson ve Erik (opera hayaleti/ Phantom) Gerard Butler tarafından oynanmıştır. Bu tür müzikal filmlerde aktör seçimi çok önemlidir çünkü oyuncular hem istenilen şekilde görünmeli, suratları karakterlere uymalı hem de şarkı söyleyebilmelidirler. Baş karakteri oynayan Emmy Rossum bir opera sanatçısı ve aktördür bu nedenle Christine rolü için uygun ve istenilen notalara çıkabilir. Patrick Wilson da aynı şekilde Raoul rolü için uygun ama Gerard Butler bir opera sanatçısı değil, sadece aktördür. Evet, Gerard Butler güzel şarkı söyleyebiliyor ama Erik (Gerard'ın karakteri) operada büyümüş, çok iyi bir opera sanatçısıdır. Bu nedenle Gerard tarafından söylenen şarkıların bazı kısımlarında istenilen notalara çıkılamadığı görülür. Gerard Butler'ın aktör olarak performansı sesindeki eksiklikleri kapatacak kadar iyi ama bir müzikal için sesi yeterli değildir.
Filmde geçenlerden biraz bahsedecek olursak, opera binasına küçükken gelip bale ve ses dersleri alan Christine çok ünlü bir keman çaların kızıdır. Opera binası Raoul'un ailesi tarafından satın alınır ve Christine yıllar sonra Raoul'u ilk defa görür, eski duyguları geri gelir. Christine ve Raoul gittikçe yakınlaşırlar ve bu Erik'in (Phantom) hoşuna gitmez. Erik'in opera binası için çok katı kuralları vardır ve bu kurallar yerine getirilmez, bunun üzerine Erik bir çalışanı mesaj vermek için öldürür. Kendini güvende hissetmeyen Christine, Raoul'un elinden tutup onu çatıya çıkarır ve orda birbirlerine hislerini söylerler. Bunlar yaşanırken bir heykelin arkasına gizlenmiş olan Erik her şeyi görür ve daha da sinirlenir çünkü onun sevdiği kadın başkasıyla birliktedir. Belirsiz bir zaman sonrası opera binasında maskeli balo düzenlenir, Christine ve Raoul'un gizlice nişanlandığını görürüz, herkes eğlenirken bir anda Erik merdivenlerden iner ve yazdığı opera oyununun sergilenmesi için operanın sahiplerine verir. O gece Christine babasının mezarına gitmek için bir atlı arabaya biner ama sürücünün Erik olduğunu fark

etmez. Mezarlıkta Erik Christine'i kendisine doğru çekmeye çalışır ama onları gizlice takip eden Raoul buna izin vermez ve Christine için savaşırlar. Tam Raoul Erik'i öldürecekken Christine izin vermez ve Erik yaşar. Opera gecesi gelmiştir ve Raoul Erik'i yakalamak için bir plan yapıp Christine'i de bu plana uyması için ikna etmiştir. Plan beklendiği gibi yürümez ve opera binasında büyük bir kaos çıkar. Erik bu kargaşanın içinde Christine'i kaçırır ve Raoul onları takip eder. Çekişmeli bir dövüşme sahnesi olmasa da Christine iki erkek arasında seçim yapmak zorunda kalır ve nedeni tam olarak bilinmese de Erik'i seçer. Erik iki aşığa acır ve onları serbest bırakır.

Adını filmde duymadığımız Erik (opera hayaleti/Phantom) Christine ile duygusal bir bağı vardır ve kendisini Christine'in müzik meleği olarak görür, bu görüş tek taraflı değildir. Christine, opera hayaletini babasının ölümden sonra ona gönderdiği bir melek olarak tanımıştır. Erik kıskanç, istediğini alan, istediği verilmediğinde büyük sorunlar çıkartan ve yalnız bir karakterdir. Bu tavırlarının nedeni, Erik'in trajik geçmişidir. Erik, küçükken bir ucube şovu tarafından bulunmuş ve zorla orada tutulmuştur. Burada tutulması sebebi yüzündeki doğuştan gelen izdir. Belki bu karanlık geçmişi yüzünden daha karanlık bir giyim tarzı seçmiştir. Filmde hep bir takım ve pelerin giyerken görülür. Hepimizin bildiği ikonik, beyaz, suratının çeyreğini kaplayan ve suratının bir parçasıymış gibi bir şekli, dokusu olan bir maske takar. Kimseye görünmemek için opera binasının altındaki mahzende yaşar ve opera gösterilerini kontrol etmek için binadaki geçitleri kullanır.

Film Christine'in iki erkek arasındaki dansına daha çok odaklansa da aslında orijinal versiyonunda, kitapta, Christine ve Raoul'un ilişkisi daha derin bir şekilde işlenmiştir ve Phantom rahatsız edici, Christine'i huzursuz eden ama geçmişi yüzünden sempati duyulan bir karakterdir.

Filmde, Christine'in Raoul'a ve Erik'e duyduğu sevginin çok farklı olduğunu yansıtmakta başarılı bir iş çıkarılmıştır. İki romantik karaktere duyulan iki ayrı duygu gösterilmiştir. Christine Raoul'un çocukluk aşkıdır, birbirlerine küçüklükten beri romantik duygular besliyorlardır. Raoul, romantik komedi filmlerinde gördüğümüz klişe "bay doğru" karakteridir. İzleyiciler Raoul'un Christine için doğru kişi olduğunu bilir, en sağlıklı ve mutlu romantik ilişki budur. Raoul saf, temiz bir aşkı temsil eder, iki kişi de birbirlerini seviyordur ve birlikte aynı yoldan gitmek istiyorlardır.

Erik Raoul'dan çok daha farklıdır. O, değişken bir kişiliğe sahiptir, kısa sürede yükselir ve aynı zamanda alçalır. Geçmişinde yaşadığı, yarasının getirdiği iğrenç hayatı yüzünden kendisini kapamıştır ve sadece Christine'e duygularını açar. Erik, şehveti temsil eder. Christine'in içindeki karanlık arzu Erik'i seçmeyi ister ama Raoul'un onun için ne kadar doğru olduğunu bilir. Ne zaman Erik Christine'e şarkı söylerse Christine bir büyünün altına girmiştir ve o anda sadece Erik'i görür, sadece onu bilir ve sadece onu dinler. Christine film boyunca Erik'in hipnotize edici sesi ve ona duyduğu isteğin içinden çıkamaz.

Aralarındaki farklılıklar seslerinden ve ▶

sahnenin gerginlik seviyesinin değişiminden anlaşılamıyorsa kıyafetlerinden de anlaşılabilir. Raoul zengin bir ailedendir, o zamanlar için Paris'in zengin kesimleri nasıl giyiniyorsa öyle giyinir, takımı vardır ve formal ama kibar giyinir. Erik ise sadece operayı bilir, hayatının büyük bir kısmını operadaki abartılı kıyafetlere bakarak geçirmiştir. Daha karanlık bir giyim tarzı vardır, koyu renk takımlar ya da kırmızı, tehlikeyi simgeleyen bir takım giyer. Maskeli balo sahnesinde, kızgınlığının son noktasında, herkes siyah ya da beyaz giyerken Erik baştan aşağı kırmızı bir takım giymiştir, maskesi de değişmiştir. Artık düz beyaz bir maske yoktur, kafatası şeklinde bir maske takmaktadır. Bu giysi seçimi Erik'in tehlikeli oluşunu yansıtmasıyla birlikte ruh halini de yansıtır. Opera binasının yeni sahiplerinin onu dinlememesinden sinirlidir, Christine ile Raoul'un aşkı büyüdükçe Christine ona emek sarf eden müzik meleğinden gittikçe uzaklaşmaktadır ve artık Christine'in kendi malı olmamasından bıkmıştır.

Maskeli balo sahnesinde Erik kendi yazdığı opera oyununun metnini sunar ve bunu sergilemelerini emreder. Bu yazılan oyun Christine'in duygularını anlamamızın zorlaştığı bir noktadır. Opera normal bir şekilde başlar ama insanların beklemediği bir şekilde Erik, Christine ile şarkı söyleyen kişinin kılığına girip oyunda yer alır. Birlikte "The Point Of No Return" şarkısını söylerler. Bu noktada Christine Erik'i tuzağa düşürmek için mi planı devam ettirir yoksa sadece o ana kapılmak istediği için mi şarkıya tutkuyla devam ettiği açık değildir. Bu sahne boyunca Christine ve Erik'in arasında inanılmaz bir bağ vardır ama bu bağ aslında aşk değildir, sadece istek ve fiziksel uyumdur.

Şarkıyı bitirdiklerinde Christine Erik'in maskesini çıkarır ve tüm opera izleyicileri Erik'in suratını görüp korkarlar, bu kargaşanın üstüne Erik Christine'i kaçırıp yeraltındaki tünellere götürür ve Raoul onları takip eder. Erik, Christine'i bir seçim yapması için zorlar. Ya Erik'i seçer ve birlikte olurlar ya da Raoul'u seçer ve Erik Raoul'u öldürür. Christine Erik'e acır çünkü böyle birisi olması için ne kadar kötü bir hayat geçirdiğini anlar. Christine Erik'i öperek ona sevginin nasıl bir şey olabileceğini gösterir ve Erik'in hayatı boyunca hissetmek istediği narinliği en sevdiği insandan yaşar. Evet, Christine Erik'i seçerek Raoul'un canını kurtarmaya ve kendisini aşk yolunda feda etmeye çalışıyordu ama ne olursa olsun Erik'i kendi seçimiyle öper. Erik Christine'in ona gösterdiği nazikliği başka kimseden görmemiştir ve o anda Christine'in iyiliği için onları bırakması gerektiğini fark eder. İçindeki duyguları bastırarak onlara kaçmalarını söyler. Erik aşkın tutkusunu ve heyecanını temsil etse de o anda aşkın sürdürülebilir taraflarını da tadar. Filmin başında sadece kısa ve sürekliliği olmayan kısımlarını bize gösteren Erik filmin sonunda aşkı tümüyle anlar ama anlasa da hala kişiliği değişmemiştir.

Hz-A
Zuhal
TEKİR

YALNIZ

Bazen yalnız kalmalı insan.
Belki bir bankta
Belki salıncağında boş bir parkın
Belki de altında bir kiraz ağacının...

Aşk romanları okumalı,
Göğe bakmalı uzun uzun,
Konuşmalı kendi kendine,
Hatırlamalı ölü şairlerin mısralarını.

Bazen yalnız kalmalı insan,
Zifiri karanlığında gecenin.
Uykusundayken diğerleri,
Sırt üstü uzanıp yere
Bakışlarını çevirip yıldızlara
Düşünmeli
Sevdiklerini, özlediklerini, hiç bilmediklerini...

Bazen yalnız kalmalı insan
Bir köşesinde kendi zihninin.
Tatlı düşler kurmalı,
Okumalı şiirlerin hasret üzerine yazılmış olanlarını,
Dinlemeli şarkıların acı üstüne söylenenlerini...

Bazen yalnız kalmalı insan.
Uzunca bakıp ölü çocukların fotoğraflarına
Ağlamalı için için...

ATA'MIN GÖZLERİ Ece Yoldaş 10-D

BODRUM SOKAKLARI Ceylin Yıldırım 10-D

BOĞAZ'IN ÜZERİNDEKİ ÇARŞAF Bahar Keçili 10-D

YAKINI YEŞİL OLAN Ayşe Öykü Çetin 10-D

HUKUK VE GÜVENLİĞİN SEMBOLÜ Tanberk Gemalmaz 10-D

UMUDUN RENGİ Kerem Ovadya 10-D

SARIYLA BİRLEŞİRSE ORMANIN RENGİ Maya Zoto 10-D

YILDIZLARIN KULÜBESİ Defne Deniz 10-E

KUŞLARIN GEZİNDİĞİ SONSUZLUK Dilara Kürküt 10-E

GARGAMEL'İN KÜÇÜK DÜŞMANLARI Alya Söylemez 10-E

HUZUR DOLU BİR ODA Defne Esin Abbasgil 10-E

GÖKYÜZÜNÜN RUHU Ece Özbakır 10-E

ÖZGÜRLÜĞÜN GÖKYÜZÜNDEKİ YANSIMASI Efe Aslan 10-E

BALIKLARIN YUVASI Ece Nur Karabayır 10-E

SAKİNLİK VE FIRTINA Duru Baysal 10-E

YAŞAMIN VAZGEÇİLMEZ KAYNAĞI Münise Rabia Şahsuvaroğlu 10-E

ÖZGÜRLÜĞÜN ÜLKESİ Zeynep Aydın 11-E

DENİZİN HEDİYESİ Azra Duru Macun 11-E

MAVİ

OYUN

BEYNİMİZDEKİ SEROTONİN VE DOPAMİN ARTIŞI Ceren Doğan 10-D
7'DEN 70'E HERKESİN CAN YELEĞİ Alp Akter 10-D
ÇOĞUNUN HAYATI Alp Maya 10-D
HAYATIN SINAVI Eda Baş 10-D
GÜÇSÜZKEN GELEN GÜÇ Ceren Sepkin 10-D
RENGARENK BİR YARATICILIK İpek Kırımlı 10-E
ÇOCUKLUĞUMUZA BİR YOLCULUK Ela Naz Kutur 10-E
İLK ADIMLAR VE İLK ANILAR Alara Cebeci 10-E
SÜRELİK BAŞKA BİR GERÇEKLİKTE OLMAK Deniz Ertürk 10-E
ÇOCUKLARIN TOZ PEMBE DÜNYASI Tuğra Yıldırımer 10-E
ENTRİKALARIN MASUM ADI Lal Altıparmak 10-F
EVRENSEL EĞLENCE İCADI Efe Aslan 10-F
ÇOCUKLUĞUN YAŞANDIĞI YER Ece Nur Karabayır 10-F
HAYAL GÜCÜNÜN SINIRSIZLAŞTIĞI ZAMAN DİLİMİ İdil Dinçer 10-F
KALİTELİ VAKTİN EN GÜZELİ Zehra Kazak 10-F
YAŞLILIKLA GENÇLİK ARASINDAKİ İNCE ÇİZGİ Münise Rabia Şahsuvaroğlu 10-F
TİYATRO OYUNCULARININ BÜYÜLÜ DÜNYASI Deniz Diren 10-F
KURGUSAL KARAKTERLERİN EVİ Zeynep Aydın 10-F

Hz-D
Duru
KELEŞ

Sevmek ki insanı diri tutar.
Hayatın akışını kolaylaştırır.
Dolu dolu yaşamanı sağlar.
O yüzden sev ki sonsuz olsun bu dünya!

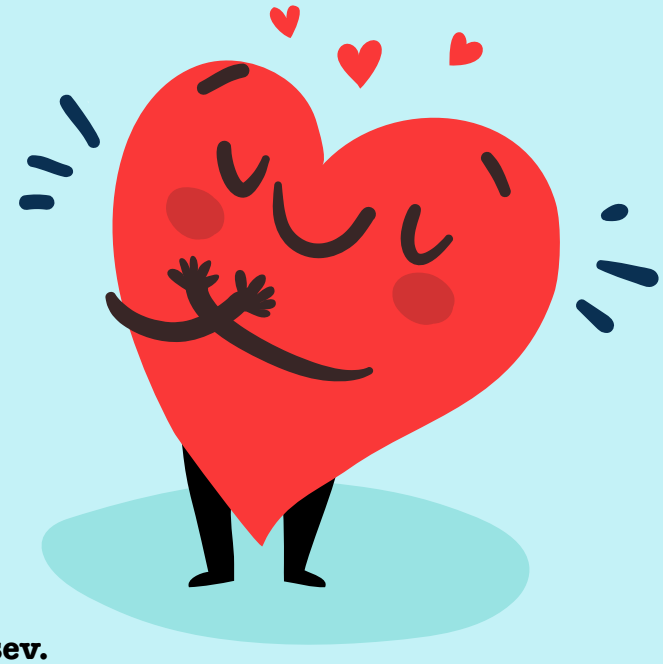

Saçlarının rüzgârda uçuşmasını **sev!**

Ağlamayı **sev** ki güçlü kal.

Yalnız kalmamak için **sev**.

Hayvanları **sev!**

Sev doğayı, arkadaşlarını, hayatı!

Sev çünkü sevmek çok güzel!

Dünü, bugünü ve yarını **sev.**

Doğrunu, yanlışını, hatalarını **sev.**

Sev ki zorlukları aşabil!

Güçlü olmayı **sev**, güçsüz olmayı **sev.**

Şimdiye gelmeni sağlayan geçmişini **sev.**

Sev çünkü sevgi lazım her insana.

Sev yoksa mutsuz olur bu dünya!

Yaşamayı **sev** dünya güzelliklerle dolu.

Ağacı **sev**; zeytini, doğayı...

Kendini **sev** önce. Sen kendini seversen insanlar da seni sever.

Anılarını **sev**, onlara sıkıca sarıl!

Bir şehri **sev.** Hatta sevmekle kalma, ona âşık ol!

Sabahları seni yataktan kaldıran o sebebi **sev!**

Yaralarını **sev**, seni ayakta tuttuğu için...

Sevilmediğinde de **sev**, ümidini kaybetmemek için!

Hz-A
Alara
FEKE

ATA DEMİRER CEM YILMAZ

KARŞILAŞMALAR

Komedyen, oyuncu, müzisyen, senarist	*Karikatürist, komedyen, oyuncu, yönetmen*
1972 Bursa doğumlu, Anadolu kültürüyle yetişen	*1973 İstanbul doğumlu, metropol hayatında yetişen*
İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Türk müziği eğitimini yarıda bırakan	*Boğaziçi Üniversitesi Turizm İşletmeciliği eğitimini yarıda bırakan*
Müzik geçmişinden komedyenlik ve oyunculuğa geçen	*Karikatür geçmişinden komedyenlik ve oyunculuğa geçen*
Geleneksel tiyatroyu günümüze uyarlayan	*Stand-up anlayışını komedi dünyasına kazandıran*
Olaya bağlı, taklide dayalı, müziği de içine alan komedi anlayışı	*İlginç durum tespitleri, sözcük ve zekâ oyunları ön planda olan komedi anlayışı*
Anadolu kültürü ve gelenekten beslenen	*Şehir hayatı ve modern dünyadan beslenen*
Bozcaada'da doğa ve deniz ile iç içe bir hayat süren, kalender	*İstanbul'da şehir hayatı süren, metropol insanı*
"Makara, Alaturka, Exit" adlı üç müzik albümü olan	*"Karikatürler" adlı bir kitabı olan*
"Ata Demirer Show, Korsan TV, Tek Kişilik Dev Kadro, Ata Demirer Gazinosu" gibi gösterileri olan	*"Milenyum, CMYLMZ, CM101MMXI Fundamentals, Diamond Elite Platinium Plus" gibi gösterileri olan*
"Berlin Kaplanı, Osmanlı Cumhuriyeti, Eyvah Eyvah 1-2-3, Hedefim Sensin, Bursa Bülbülü" gibi filmleri olan	*"G.O.R.A, A.R.O.G, Yahşi Batı, Hokkabaz, Pek Yakında, İftarlık Gazoz, Arif v 216" gibi filmleri olan*
Altın Kelebek, Kemal Sunal Ödülleri, Magazin Gazetecileri Derneği Ödülleri gibi çok sayıda "En İyi Erkek Komedi Oyuncu" ödülü alan	*Sadri Alışık Ödülleri, Brussels Bağımsız Film Ödülleri, Yeşilçam Ödülleri, Altın Portakal gibi çok sayıda "En İyi Erkek Oyuncu" ödülü alan*
"Mizah insanların ruh sağlığına destektir. Mizahın çökmesi gerçek bir çöküş olur." diyen	*"Bizim memlekette gülmek ihtiyaç değil, lüks; gülmek kutlamadır, kutlanacak bir şey bulmak bazen zor." diyen*

10-F
Zeynep Doğa AKGÜN

GEZ İZLE OKU

SERGİ

-Arter-
EVA KOŤÁTKOVÁ
"BİR BALIKMIŞIM BACAKLARI OLAN"
Küratör: Eda Berkmen
(salı - pazar 11.00-19.00)
Irmak Caddesi No: 13 Dolapdere, Beyoğlu / İstanbul

MÜZE

-Pera Müzesi-
PAULA REGO
"HİKÂYELERİN HİKÂYESİ"
23 Aralık 2022–30 Nisan 2023
(Ziyaret saatleri: Salı – cumartesi 11.00 – 19.00, Cuma 10.00 – 22.00, pazar 12.00 – 18.00.)
Meşrutiyet Caddesi No: 65 Beyoğlu / İstanbul

DİZİ

"ŞAHSİYET"
Agah, adli kâtip memurluğundan emekli olan bir adamdır. Beyoğlu'nda münzevi bir yaşam süren Agah'ın hayatı, kendisine alzheimer teşhisi konulmasıyla altüst olur. Tüm anılarını zamanla unutacak olmasının acısı karşısında büyük bir yıkıma uğrayan Agah, bir süre sonra bu durumun bir fırsat olduğunu fark eder. Agah, yıllardır ertelediği bir cinayeti işlemenin tam zamanı olduğunu düşünür çünkü hastalığından dolayı işleyeceği suçu unutacak ve bundan dolayı vicdan azabı çekmeyecektir. Agah'ın aldığı bu karar sadece onun değil cinayet büro amiri olan Nevra'nın da hayatını etkileyecektir.

FİLM

"ELVIS"
Süre: 2 saat 39 dakika
Tür: Biyografik
Yönetmen: Baz Luhrmann
Senarist: Baz Luhrmann, Sam Bromell
Oyuncular: Austin Butler, Tom Hanks, Olivia Dejonge

Elvis, "Rock&Roll müziğin kralı" Elvis Presley'nin hayatını konu ediyor. Elvis Presley'nin hayatının bilinmeyenlerinin gözler önüne serildiği filmde Presley'nin hayat yolculuğu, onu henüz kimse tanımazken keşfeden ve müzik yolculuğunda yanında yer alan esrarengiz menajeri Albay Tom Parker'ın anlatımı ile şekilleniyor. Presley'in menajeri ile olan karmaşık ilişkisine de odaklanılan yapımda, Presley'nin şöhrete kavuşması ile yıldıza dönüşmesi arasında geçen 20 yılı aşkın sürede ikilinin arasındaki ilişkinin farklı dinamiği anlatılıyor.

"RICHARD"
Proje: Nihal Usanmaz, Kubilay Çamlıdağ, Orkun Dökmeci
Dramaturg: Dilek Tekintaş **Danışman:** Yalın Alpay, Dr. Başar Akman
Dekor Tasarımı: Efter Tunç **Kostüm Tasarımı:** Ayşegül Alev
Işık Tasarımı: Kemal Yiğitcan **Hareket Tasarımı:** Dicle Doğan
Müzik: Ömer Vatansever – Fırat Ağacık – Okan Bayülgen
Oynayanlar: Okan Bayülgen, Şenay Gürler, Ebru Unurtan Urağ, Nihal Usanmaz, Kevork Türker, Kubilay Çamlıdağ, Oral Özer, Özgün Çoban, Esra Yaşar, Su Sonia Herring, Volkan Ateş Gündüz, Dilay Yıldız, Cem Tilmen, Ali Akkök, Cüneyt Üstün, Ferdi Taşkın, Levent Akkök, Cihan Akbilek, Orkun Dökmeci, Ece Önderoğlu, Sinan Aksu, Kayra Ural, İstanbul Bayülgen
Okan Bayülgen, Shakespeare'in ünlü trajedisinden hareketle yazıp yönettiği "Richard" ile ilk kez İstanbul Tiyatro Festivali'nde! Kalabalık oyuncu kadrosu içerisinde Bayülgen'in de "Richard" karakterini canlandıracağı oyunda seyircileri ise sürprizlerle dolu ve heyecanlı, unutulmayacak bir deneyim bekliyor. 2012 yılında İngiltere Kralı III. Richard'ın kemikleri bir otoparkta bulunur. İskeletin adli tıp uzmanlarınca araştırılıp kanıtlanması uzun bir zaman alacaktır. Tam o sıralarda küçük bir tiyatro topluluğu ise Shakespeare'in en önemli eserlerinden III. Richard oyununun provalarını yapmaktadır. Olaylar, polis tarafından aranan birinin tiyatroya sığınması ile rayından çıkar. Kendini Richard olarak tanıtan ve var olan düzene, sanatın mevcut kurumsal, etik ve hiyerarşik yapısına karşı olan bu adam, önce III. Richard rolünü, daha sonra da yönetmen koltuğunu ele geçirir.
Adres: UNIQ Hall Ayazağa Cendere Yolu No:4 Sarıyer/İSTANBUL

BU AY OKUNACAK 10 KİTAP

1 **Memduh Şevket Esendal**
AYAŞLI İLE KİRACILARI
(Can Yayınları)

2 **Matt Haig**
GECE YARISI KÜTÜPHANESİ
(Domingo Yayınları)

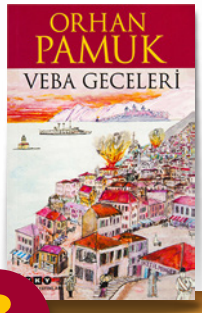

3 **Orhan Pamuk**
VEBA GECELERİ
(Yapı Kredi Yayınları)

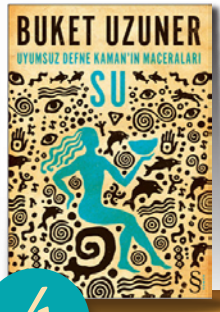

4 **Buket Uzuner**
UYUMSUZ DEFNE KAMAN'IN MACERALARI
(Everest Yayınları)

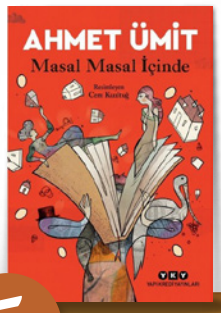

5 **Ahmet Ümit**
MASAL MASAL İÇİNDE
(Yapı Kredi Yayınları)

6 **Joanne Greenberg**
SANA GÜL BAHÇESİ VAADETMEDİM
(Metis Yayınları)

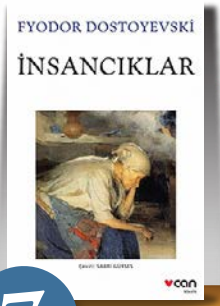

7 **Fyodor Mihailoviç Dostoyevski**
İNSANCIKLAR
(Can Yayınları)

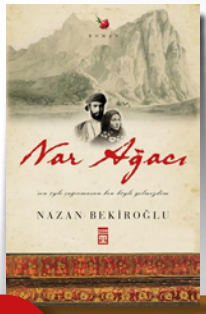

8 **Nazan Bekiroğlu**
NAR AĞACI
(Timaş Yayınları)

9 **Sait Faik Abasıyanık**
SON KUŞLAR
(İş Bankası Kültür Yayınları)

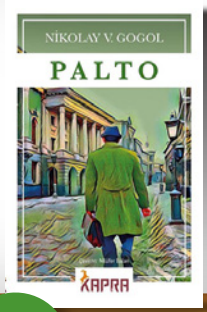

10 **Nikolay Vasilievich Gogol**
PALTO
(Kapra Yayıncılık)

Edebiyata, sanata, duygu ve düşünceye ***dipnot***'un yayımlanmış tüm sayılarına ***www.kp.k12.tr/lise/dipnot/*** adresinden ulaşabilirsiniz.